

## Kuduz Vak'aları Çoğalıyor

Edirnedeki tedavi edilmek üzere İstanbul'a getirilen bir zatın feci bir surette kudurarak yolda öldüğünü yazdık ve bu münasebetle memleketin kuduz vaziyeti hakkında tetkikat yaptık ve öğrendik ki, kuduz vukuatı, son zamanda ciddi olarak artmıştır. Kuduz hâdiseleri bilhassa Samsun ve Edirne mıntakalarında fazladır. İstanbul'da da bazı vak'alara tesadüf edilmektedir. Vaziyeti, şimdilik şöylece tesbit edebiliriz:

Taksiminde oturan Eczacı Mektebi Kimya Muallimi Osep Celâl-



yan Beyin kedisi dört gün evvel kudurmuş ve Osep Beyle beraber yedi kişilik ailesini ısırmıştır. Kedinin bütün ev halkını ısırması nazarı dikkati cebettiğinden, kedi kuduz müessesesine gönderilmiş ve tetkikat neticesinde kuduz olduğu anlaşılmıştır. Bunun üzerine bütün bu aileye aşı tatbikına başlanmıştır.

(Devamı 8 inci sayfada)

## Sabık Hıdiv Bugün Filistine Hareket Ediyor

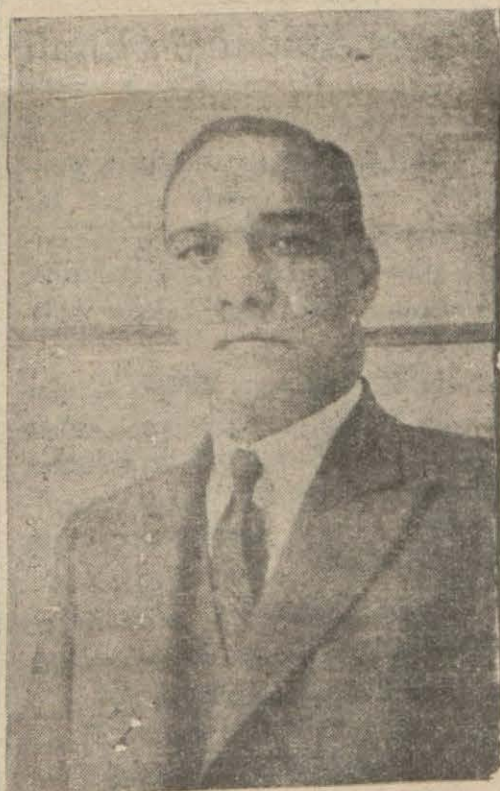
Beraberinde Gidecekler Arasında  
Bir De Türk Taciri Vardır

Sabık Hıdiv Abbas Hilmi Paşa Şarki Erden Kırallı Emir Abdullahın resmi davetine icabet etmek üzere bugün saat (3,5) ta Haydarpaşadan Toros ekspresile hareket edecektir.

Abbas Hilmi Paşaya, İkeni namına Kudüs kongresine iştirak eden ve çarşamba günü İstanbul'da dönen Mısırlı (Essiyase) gazetesinin muharrirlerinden Mahmut Azmi Beyle Arif Paşa, Hasan Nâsir Bey ve bazı maiyetleriyle beraber tüccarlarımızdan İsmail Hakkı Bey de refakat edeceklerdir.

Abbas Hilmi Paşa Halepten Lâzkiye yolile ve otomobile Beruta gidecek, burada Fransanın Suriye fevkalâde komiseri M. Ponso tarafından resmi bir surette istikbal edilecek ve

(Devamı 3 üncü sayfada)



Sabık Hıdivle gidecek olan ve gazetemize mühim beyanatta bulunan Mısırlı Mahmut İzzet bey

## Tasarruf Haftasının Son Günü Şehrimizde Çok Mükemmel Geçti



Dün havanın muhalefetine rağmen, tasarruf haftasının son günü şehrimizde mükemmel tezahürat ile geçmiştir. Yalnız yerli mallarla süslenen kamyon, otomobil ve arabalardan mürekkep bir kafile güzel bir geçit resmi yapmıştır. Bu münasebetle doktorlar da bir içtima aktederek yerli ilaç kullanmaya karar vermişlerdir.

## Kıral Feysal Ve Kadın “Mustafa Kemal Türkiyesinde Bile Eski Vaziyeti İstiyen Kadınlar Az Değildir,”

Irak Kıralı Feysal, bir müddet evvel Avrupaya gitti. Seyahati esnasında kadının umumiyetle dükkü, bugünkü ve yarınki vaziyeti hakkında fikrini öğrenmek istemişler. Kıral Feysal, aşağıdaki sözleri söylemiş. İleri sürülen fikirlerin isabet ve hatasile alâkadar olmayarak bize de temas eden bu beyanatı aynen iktibas ediyoruz. Karilerimiz, doğru veya yanlış buldukları noktalar hakkında fikirlerini beyan edebilirler:

“Kadın da erkek gibi aynı vücut ve uzviyetin bir azasıdır. Bu vücut ve uzviyetin faal kısmı erkeği, atıl kısmı da kadını temsil etmektedir. Bu gayri faal kısmın ataletini haksız buluyoruz.

Kadın ve erkek kendilerine düşen vazifeleri bihakkin ifa ettikleri zaman bu vücutta tam bir ahenk teessüs edebilir. Kırk sene evveline nazaran son zamanlarda kadınlar çok tekâmül etmiştir.

Bu müddet zarfında erkeklerin kadınlar hakkında besledikleri fikir ve kanaatler de tebeddül etmiştir. Memleketimin ve şarkın kadınları, garp kadınlarıyla mukayese edilecek olursa ekser ahvalde çok geride kalırlar. Fakat Amerikalı ve İngiliz kadınları da Lâtin hemşirelerine nazaran daha asri ve



Irak Kıralı Feysal

daha mütakâildirler. Bu farkları, daima iklim, ırk, tahsil ve terbiye husule getirmektedir.

Bana öyle geliyor ki, kadını sözde esaretten kurtarmak isteyen halihazırdaki cereyanı ve kadının istikbali meselelerini başka bir sualle halletmek lâzımdır. Benim için yalnız bu sualin ehemmiyeti vardır. Burada Anglo-Sokson mefkûresinin iyi olduğunu veya ecdadımızın kadınlara ayrı bir hayat yaşatmak usulünü tercih etmeleri noktaları şayani ehemmiyet değildir.

Ehemmiyetli nokta kadının seviyesini yükseltmektir. Kadının seviyesini yükseltmek memleketin refahına ve hem cinsinin saadetine hizmet etmek demektir.

Etrafımda gördüklerimi nazarı itibara alırsam bu prensiplerin galebe çalacağını tahmin ediyorum. Bundan sonra hâdisatın ihzârında kadının faal bir rol alması da tabii bir netice olacaktır.

Dünya günden güne garip bir hale giriyor. Bu hal gerek erkeklerin gerek kadınların kendi ihtisaslari dahilinde olmayan şeylerle meşgul olmalarını icap ettiriyor.

(Devamı 11 inci sayfada)

## Nuri Paşanın Yarın Gelmesi Bekleniyor

Tahminler hilâfına olarak Irak Başvekili Nuri Paşa dün de gelmemiştir. Dün haber verdiğimiz gibi Nuri Paşanın hava muhalefetinden dolayı tayyare seyahatini terkettiği ve trenle yola çıktığı muhakkak telâkki edilmektedir. Paşa dükkü trenden çıkmamıştır. Yarın şehrimize gelmesine intizar olunmaktadır.

## Hava Vaziyeti

Karın Devam Etmesine İhtimal Veriliyor

Perşembe akşamı başlıyan kar, dün de akşama kadar yağmış, fakat sulu olduğu için sokaklarda hemen hemen hiç tutmamıştır. Yalnız civar dağlar bembeyaz kesilmiştir.

Bugün rüzgâr poyrazdan escek ve hava kapalı olacaktır. Rasathaneden aldığımız malûmata göre bugün de kar yağması muhtemeldir. Havanın muhalefeti fırtınaya da sebep olmuş ve (Albanya) ismindeki İtalyan vapuru bu yüzden Gelibolu civarında karaya oturmuştur. Karadenizde de fırtına hüküm sürmektedir.

## Sihhat Müdürleri

Ankara, 19 (Hususi) — Ak-saray Sihhat Müdürü Şükrü Bey Urfa Sihhat Müdürlüğüne, Konya Hükümet Doktoru Aziz Bey Mardin Sihhat Müdürlüğüne tayin olundular.

## İhtikâr Mücadelesinde Halka Verilen Salâhiyet

Ankara, 19 (Hususi) — İhtikârâ karşı mücadele için hazırlanan ve son şeklini alan kanun lâyihası yarından sonra Millet Meclisinde müzakere edilecektir. Lâyihanın bir maddesile bu mücadelede halka, yani müşterilere de ehemmiyetli bir vazife ve salâhiyet verilmektedir.

3 üncü madde mucibince beş liradan fazla satışlarda müşterilerin talebi üzerine dükkâncılar imzalı ve mühürlü bir fatura veriyeme mecburdur. Müşteriler bu faturaları piyasaya göre tetkik edip fiat fazlalığı gördükleri takdirde Müddeiumumilere müracaatle dava açtırabileceklerdir.

Bu suretle ihtikâr mücadelesinde en mühim bir teyit vasıtası elde edilmiş olmaktadır.

## Bir Tabir



Ev sahibi — Evinizde imiş gibi rahat ediniz efendim, sıkılmayınız.

Misafir — Evinde gibi mi? öyle ise gideyim, çünkü burada da rahat yok demek!



**Hergün**

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

**Sabık Hidiv Bugün Hareket Ediyor**

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şerefine M. Ponso bir ziyafet verecek, bu ziyafette Lübnan Reiscümhuru Şarl Debbas'ta bulunacaktır. Ziyafette evvelce de, haber verdiğimiz gibi Suriye tah-tının Abbas Hilmi Paşaya teklifi meselesinin mevzubahs edilmesi çok muhtemeldir. Abbas Hilmi Pş. Berut-ta bir gece kaldıktan sonra Hayfa tarikle Kudüse gidecek ve bu-rada bir hafta kalacaktır.

Paşa Kudüste icap edenlerle görüşükten sonra Ammana geçecek ve burada merasimle karşılanarak Emiri Abdullahın resmi davetine cevap vermiş olacaktır. Sabık Hidiv Ammanda birkaç gün kaldıktan sonra Şam tarikle tekrar İstanbula dönecektir. Bu seyahat üç hafta kadar devam edecektir. İstanbula dön-dükten sonra tekrar bir Ankara seyahati yapması da muhtemeldir.

Abbas Hilmi Paşa bu seya-te bir ay evvel İstanbul tarikle Suriye, Filistin, ve Şarkî Erdene gönderdiği murahassâ Mahmut Azmi Beyin İstanbula dönmesin-den sonra karar vermiştir.

Mahmut Azmi B. buralarda müsait zemin hazıladıktan sonra evvelsi gün İstanbula gelmiştir. Perapalas otelinein Mahmut Azmi Beyle dün bir mülakat yapmıştır. Mahmut Azmi B. muharriri-mize şunları anlatmıştır:

— "Çarşamba günü Kudüs kongresinden buraya döndüm. Kongrenin altı günlük müzakeresine bir müşahit sıfatile iştirak ettim. İşte şimdi yanımızda açtığım şu telgrafta da kongrenin çarşamba günü dağıldığı bildirilmektedir. Kongreye Abbas Hilmi Paşa namına iştirak ettim. Ve intibalarımı da paşaya bildirdim.

Paşa Pariste iken kongreye davet edilmişlerdi. Kongre riyasetine hitaben yazdıkları bir mektubu bana verdiler ve Kudüse gittim. Bu mektup tarihsiz ve imzasızdı. Kudüste ve kongrede iptidai tetkikat yaptıktan sonra edineceğim müsait intiba üzerine tarih ve namına imza koyarak mektubu kongre riyasetine verecektim ve böyle de yaptım. Mektupta paşa kongreye iştirak edemediği için teessürlerini beyan ediyor ve özür dili-yordu. Aynı zamanda mektupta Filistinlilerin, milli arzularına uygun bir netice istihsal etmeleri temen-nileri de vardı. Kongrenin ilk celsesi, gazetenizde yazdığımız gibi hazin bir dayak ve sövüşme faslile açıldı. Kongrede en çok konu-sulan lisanlardan birisi de Türkçe idi. Yugoslav, Oral, Kafkas, Şimaili Türkistan ve İran murahhasları nutuklarını Türkçe olarak söy-lediler. Kongreye Yemenden başka hiçbir devlet resmen iştirak etmemiştir. Bütün azalar İslâm cemaatleri namına gelmiştir. Kon-gre Şevket Ali ile Kudüs Müf-tüsü Eminülhüseyni Efendinin tamamen şahsî teşebbüslerle ve Filistinlilerden beşer onar kuruş toplanan paralarla açılmıştır. Esasen kongreye ümit edilen yüksek zevat iştirak etmediği için akin kalmış nazariye bakılmaktadır.

Fili ve ameli hiçbir neticeye vâsil olunamamıştır. Başlıca şu iki mesele konuşulmuştur: 1 Kudüste bir darülfünun yapılması, 2 Hicaz hattının beyuelislâm bir şekilde idaresi."

**Resimli Makalesi \***

Her Koyun Kendi Bacağından Asılır \*



1 — "Her koyun kendi bacağından asılır.", Derier.

2 — Bu atalar sözü bizi yalnız kendimizi düşünmeye sevk etmiştir.

3 — Koyun öyledir amma insan öyle değildir. Biz hep birbirimize bağlıyız. Herhangi birimize dokunulsa, hepimiz, iskambil kâğıdı gibi devrilebiliriz.

**TELGRAF HABERLERİ****KAÇAKÇILIK****Ankara'da Mücadele Hazırlığı Başladı**

Ankara, 19 (Hususi) — Kaçakçılıkla mücadele için tesbit edilen yeni esaslar nazarı dikkate alınmak suretile icap eden kanunların tadili projelerinin hazırlanmasına başlanmıştır.

Cenup hudutlarında kaçakçılık yapılan merkezler tamamen malûm bulunmaktadır. Bu havali-deki gümrük muhafız teşkilâtı ve tenkil kuvvetleri mükemmel bir şekilde takviye olunacaktır.

Diğer taraftan Adliye Vekâleti de bu hususta kendisine düşen vazifeye başlamıştır. Müca-delenin başlangıcından itibaren devlet varidatında mahsûs derecede bir fazlalık görüleceği anlaşılmaktadır.

Tatbikat ve filyata şu günlerde geçileceği tahmin edilmektedir. Mücadele ve tenkil işi icap eden şiddette olacaktır.

**Çekoslovakya - Türkiye**

Prag, 18 (A.A.) — Meclis Türkiye ile olan ticaret muahede-namesinin ikin okuşunda kabul etmiştir.

**Silâh Yarışı****Fransa Yeniden Altı Harp Gemisi Yapıyor**

Paris, 18 (A.A.) — Meb'usan Meclisi bahri programın 1932 senesine ait kısmının tatbik mevkiine konması ve ikinci sınıftan dört krovazör ile bir torpito muhrabi ve bir torpitonun inşasına başlanması için hükûmete salâhiyet vermiştir.

Bu gemilerin inşası bir milyar 216 milyon, 900 bin franga malolacaktır.

**Almanya Hayretler İçinde Kaldı****İngilterenin Aldığı Gümrük Tedbiri İhtilâflara Sebep Olacak**

Berlin, 18 (A.A.) — İngiltere hükûmeti son zamanlarda ittihaz ettiği gümrük himaye tedbirlerini İngiliz - Alman ticaret muahedesinde üzerinde hâsıl edeceği tesirler hakkında mükâlemeye girişilmesine dair olarak Almanya tarafından yapılan müracaate verdiği cevapta bu kabilden müzakereye başlanmaya lüzum olmadığını, çünkü hükûmetin aldığı tedbirlerde bir değişiklik yapmamaya azmetmiş olduğunu bildirmiştir.

Alman hükûmeti, buna verdiği mukabil cevapta İngiliz hükûmetinin bu hareket tarzından dolayı hayretler içinde kaldığını, Almanyanın ilerde alacağı tedbirler hakkında bildiği gibi hareket etmek hakkını muhafaza edeceğini bildirmiştir.

**Esat Beyin Nutku**

Ankara, 19 (Hasusi) — Marif Vekili Esat Bey tasarruf haftasının son günü olmak münasebetile dün akşam radyoda tasarruf hakkında bir nutuk söylemiş, tasarrufun ve yerli malı kullanmanın ehemmiyeti ve lüzumu hakkında etraflı izahat vermiştir.

**Fransa Şehirlerinde**

Paris, 19 (A.A.) — 1930 senesi iptidasında yapılan nüfus tahririnden istihraç edildiğine göre Pariste 2 milyon 891 kişi, Marsilyada 800,881 Liyonda 579,763 kişi mukim bulunmakta ve 399 şehrin nüfusu 10 binden, 46 şehrin nüfusu 50 binden, 18 şehrin nüfusu da 100 binden fazlaya çıkmaktadır.

**İSTER İNAN, İSTER İNANMA!**

Tasarruf haftası münasebetile her tarafta yerli mal kullanılması etrafında propagandalar yapıldı. Memleketin iktisadî kurtuluşunu, yerli malının fazla kullanılmasında bulan iktisatçılar, muharrirler, devlet adamları, nutukları, konferansları, yazılarıyla hepimizi buna teşvik ediyorlar. Bütün bu propaganda içinde sesi işitilmi-

yen bir sınıf var: Yerli malı yapan fabrikalar ve yerli malı satan tacirler.

Diğer, memleketlerde yerli malı etrafında alâkadarların yaptığı propagandaya karşı, bizim tüccar ve fabrikatörlerin bu sükûtuna bakarak, bu zevatın kendi menfaatlerini esaslı surette kavramakta olduklarına, artık:

**İSTER İNAN, İSTER İNANMA!****Sözün Kısası**

Amerikalı Profesörden Bir Sual

P. S.

Geçen gün, "Milliyet," gazetesinde, Türklerin İstanbulu fet-hetmeleri aleyhinde makale yazan ve ordularımıza "Vaşî sürüleri," diyen bir Amerikalı müverrihin makalesi çıkmıştı. Ben, bir kariimin ihtarı üzerine, bu makaleyi cevapsız neşreden o gezeteyi vazife başına çağırmış ve o Amerikalı müverrihin isnat-larını da küstah yüzünün kalın derisine çarpmışım. Yine bir başka münevver kariim, bu mesele hakkında bana "Voltaire," in bazı sözlerini hatırlatıyor.

On sekizinci asrın bu en dolgun, işlek, zeki kafası, bir eserinde, İstanbulun fethini uzun uzadıya anlatıyor ve sonunda, sözü Türklerin alıcenaplığına getirerek, hulâsaten, diyor ki:

"On beşinci asır ortalarında ordusu başında, Şarkî Roma İmparatorluğunun payitahtına giren Türk Hükümdarı Fatih Sultan Mehmet, mağlûp Bizanslılara, asrımızda bile görülmeyecek bir hilim, merhamet ve adalet göstermiştir. Türkler tarafından İstanbul yağma edildiği doğru değildir. Bilâkis, Fatih Sultan Mehmet, Bizanslıların bütün itikatlarına an'anelerine riayet olunmasını emretmiş, patriğin hayvanını başından tutarak, ordusu içinde yedi adım yürümüştür. Acaba o asırda garbın hristiyan bir hükümdarı bir Türk beldesini fethetmiş olsaydı böyle mi hareket ederdi?"

Amerikalı müverrihe yanlışlıkla neşir vasıtılığı yapmış olan "Milliyet," gazetesi, Profesör Cenaplarından bu sualin cevabını istemeyebilir.

**Cumhuriyet Kanunu**

Ankara, 19 (Hususi) — Cumhuriyet ve rejim aleyhine işlenecek cürümlerin takibi için hazırlanan (Cumhuriyeti koruma) kanun lâihası Millet Meclisine sevkedilmek üzere. Bu suçlara ait davalara da seri muhakeme sistemi tatbik edilecektir.

**Üç Aylıklar****Müracaat Etmeyenlerin Maaşı Ne Olacak?**

Tekaüt kanununda, iki yoklamada müracaat etmeyenlerin maaşlarının kesilmesi hakkında bir madde vardır.

Haber verildiğine göre Defterdarlık bu gibilerin vaziyetini tetkik etmektedir. Bunların maaşları hakkında kanunun gösterdiği hükümler tatbik olunacaktır.

Yerlerine vekil gönderenler de gelecek aylıklar için vekâletnamelerini noterlere tasdik ettireceklerdir.

Aksi takdirde bunlar da maaşlarını alamayacaklardır.

**Polise Tabanca Çekmiş**

Kuruçşemde Kömürcü Ahmet cuma tatiline itaat etmiyerek dükkânını açtığı için kadısını karakola götürmek istiyen zabita memuruna tabanca çektiğinden tabancası alınmıştır. Kendisi de mahkemeye verilmiştir.

## İktisadî Sütun

Rakamların  
Ve Vak'aların  
Dili

Dünyanın iktisadî vaziyetini anlatmış olmak için, şuraya bazı rakamlar ve bazı vak'alar kaydediyoruz. Bu rakamlar ve bu vak'alar, hiçbir izaha lüzum göstermeksizin, size bugünkü dünyanın iktisadî vaziyetini izah edecektir.

Amerikan bütçesinde bu sene (400) milyar açık vardır. Amerika hükümeti bu açığı kapatmak için vergileri arttırmaya karar vermiştir.

Şikago belediyesi iflâs etmiş ve memurlarına maaş veremeyeceğini ilân etmiştir.

Amerikada son on ay zarfında (1753) banka iflâs etmiştir. Yalnız teşrinisani ayında kapılarını kapıyan mall müesseselerin adedi (512) dir.

Bütün sanayide işler yüzde yirmi derecesine inmiştir. Fabrikalar, kabiliyetlerinin ancak (%20) nispetinde iş çıkarabilmektedir. Otomobil fabrikaları (%40) nispetinde çalışabilmektedir. Nakliyat (%20) nispetinde bir tezzül vardır.

Amerikada işsizlerin adedi (6) milyon, haftanın bazı günlerinde çalışan yarım işsizlerin adedi beş milyondur. Buğday fiyatını düşürmemek için lokomotiflerde kömür yerine buğday sarfedilmekte, süt fiyatlarını düşürmemek için fazla sütler denize ve nehirlere dökülmekte; et fiyatlarını muhafaza için fazla hayvanlar öldürülmektedir.

Almanya'da işsizlerin miktarı (6) milyon kişidir. Almanyanın nüfusu Amerikaya nispetle yüzde (40) noksandır.

Almanya'da sanayi muattal bir haldedir. Hükümet vergileri tekrar arttırmaya, bütün fiyatları indirmeye mecbur olmuştur. Alman bankaları borçlarını ödeyemeyeceklerini ilân etmişlerdir.

İngiltere limanlarında iş bulamayan gemilerin adedi gittikçe kabarıyor. İşsizlerin adedi iki buçuk milyonu bulmuştur. İşsizlerin adedinde geçen aylara nispetle fazlalık vardır. Son alınan tedbirler de bütçe açığını kapıyamayacak gibi görünmektedir. Bu sebeple İngiliz lirası tekrar düşmeye başlamıştır.

Fransada da buhran alâmetleri ve şikâyetleri vardır. İşsizlerin adedi çoğalmıştır. Birçok fabrikalar sıkıntı çektiklerini itiraf etmektedirler.

Ve saire ve saire...  
İşte bugünkü dünya!

## Bir Günde

İstanbul Adliyesi 425  
Muhakeme Yaptı

Perşembe günü İstanbul Adliyesinde muhtelif mahkemelerde (425) davaya bakılmıştır. Bu meyanda Ağırcezada (14), Birinci Sulhcezada (18), İkinci Sulh cezada (57), Birinci Cezada (53), İkinci Cezada (36), Üçüncü Cezada (55), Birinci Hukukta (22), İkinci Hukukta (41), Altıncı Hukukta (32), Birinci Ticarete (35), İkinci Ticarete (35) dava görülmüştür.

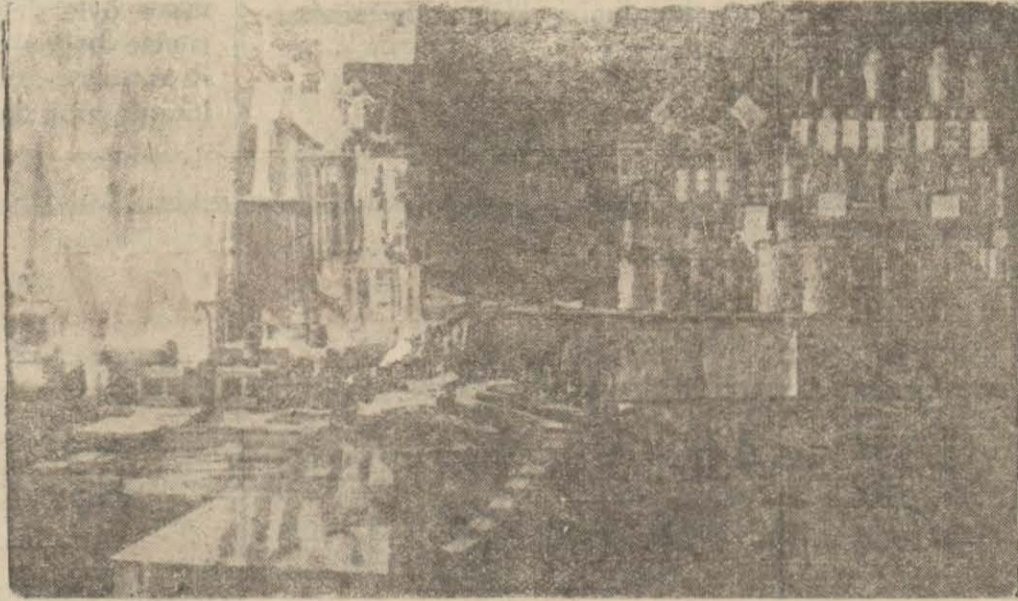
## MEMLEKET HABERLERİ

## Samsunda Tasarruf Haftası

Memleket Mallarile Bezenen Güzel  
Bir Sergi Tertip Edildi

Samsun (Hususî) Şehrimizde tasarruf haftası tezahüratının mükemmel ve parlak bir surette icra edilmesi için cemiyetin bir haftadanberi kuvvetli faaliyeti görülmekte idi.

Mekteplilerin, cemiyetlerin tezahürata iştiraki için yapılan hazırlıklar, tüccarlar arasında tertip edilen yerli mallarından "vitrin," müsabakası da büyük bir alâka uyandırmıştır. Aynı zamanda tasarruf cemiyetinin teşebbüsile Gazi kütüphanesinde bir yerli malı sergisi



Samsun yerli mallar sergisinden bir köşe

açılmıştır. Bir hafta devam edecek olan bu serginin, halkın yerli mallara karşı rağbetini arttırmak için çok iyi bir vesile teşkil ettiğini zannediyorum.

Sergide ipeklî ve yünlü kumaşlar, ayakkabı, mobilye, şeker, çikolata gibi yerli Türk mamulâtı eşya teşhir edilmekte ve satılmaktadır. Serginin küşadı da parlak merasimle yapıldı ve doktor Hakkı Rüştü Bey Tasarruf Cemiyetinin gaye ve faydalarını anlattı ve sergiyi ilk gün akşama kadar üç bin kişi ziyaret etti.

Sergiyeye konan bir radyo makinesile de Başvekil Paşanın irat ettiği mühim nutku dinlemek mümkün oldu.

HAMİT

İzmirde  
Şimendifer Kon-  
gresi Toplandı

İzmir (Hususî) — Türkiye Demiryolları kongresi iki gün evvel Basmahane istasyonunda ilk içtimasını yaptı. Şehrimize gelmiş olan Devlet Demiryolları Umum Müdür Muavini Vasfi Bey ile üç zat ve muhtelif tren kumpanyalarının mümessilleri Kongreye iştirak ettiler. İlk içtimada demiryollarına ait meseleler etrafında müzakereler yapıldı. Müzakereye dün de devam edilerek kongreye bitim verildi.

Kongre ruznamesindeki en mühim mesele Konyadan İzmire hububat nakli için Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünün tarifede tenzilât kabul etmesi meselesidir.

Kilim Ve Halı  
Sanayiinde İnkişaf

Bandırma (Hususî) — Erdek kazasına tâbi Kapıdağ köylerine yerleştirilen muhacirler arasında şayanı dikkat bir dokumacılık faaliyeti göze çarpmaktadır. Bu muhacirler güzel ve cazip kilimler dokumaktadırlar. Manyas taraflarında da halı dokumacılığı nazarı dikkati celbedecek şekilde artmıştır. Bu iki müşahede bizim muntakada sanayiinin bariz bir şekilde ilerlediğini anlatmaktadır.

## Sinema İhtiyacı

Bandırma (Hususî) — Şehrimizin bir sinemaya ihtiyacı şiddetle hissedilmektedir. Bu ihtiyaç günden güne artan hal kesbetmiştir. Halk daha şimdiden sinemasız ramazan gecelerinin pek sönük geçeceğini söylemektedir.

Bandırmada  
Piyango  
Hulyaları

Bandırma (Hususî) — Tayyare Cemiyetinin senebaşı piyangosu şehrimizde çok fazla rağbet bulmuştur. Halk muhtelif iştiraklerle birçok bilet almışlardır. Şimdiden, kazanmak ihtimalile birçok vaitlerde bulunulmaktadır. Bu meyanda bazılarını kaydediyorum:

Naci Bey isminde bir zat "bana Tayyare Piyangosu isabet ettiği takdirde Bandırmada son sistem bir matbaa açacağım," ve diğer bir tanıdıkta "birçok binalarla Bandırmayı biraz daha cazibeleştirirmeye gayret edeceğim," Demektedir. Senebaşı piyangosunun oynadığı bu mühim rol buna kıyasen daha birçok tahayüller ve plânlar çizilmektedir. Bu arada seyahate çıkanlar, apartman inşa ettirenler, ve saire. Halkın bütün arzusu yılbaşı gecesinin biran evvel gelmesidir.

B. K.

## Muğlada

Tasarruf İçin Halka Tem-  
siller Verildi

Muğla, 17, (A.A.) — Tasarruf ve yerli mallar haftası münasebetile şehrimizde bütün mekteplerde millî tasarruf cemiyetinin piyesi temsil edilmiştir. Piyes ortamektep talebesi tarafından sinema binasında umuma temsil edilmiş, memurlar ve kalabalık bir halk kütesi hazır bulunmuştur. Temsili müteakip tasarrufa dair bir konferans verilmiştir.

## Sarhoşluk Vak'aları

Çankırı — Şehrimizde on beş gün zarfında 15 sarhoşluk ve üç sirkat vak'ası olmuştur. Hepsinin faileri yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir.

Bergamada  
Tütün Mubayaası  
Henüz Başlamamış

Bergama, (Hususî) — Şehrimizde tütün satışına henüz başlanmadı. Tütün İhisar İdaresinin diğer şehir ve kasabalardan mubayaada bulunduğunu haber alıp duyuyoruz. Fakat burada henüz bir hareket yoktur. Tütüncüler İhisar İdaresinin mubayaa memurlarına dört gözle intizar etmektedirler. Spor işlerine gelince; şehrimizde gençlerin spor faaliyetleri oldukça genişlemiştir.

(Bergama spor) kulübünün idare heyeti yeniden intihap olundu ve foto İbrahim Can, Hasip, Ziya, Fethi ve İzzettin Beyler seçildiler. Yeni heyet 8 Kânunusaniye kulüp menfaatine bir deve güreşi tertip edilecektir.

Namus Meselesi  
Ve Bir Cinayet

İzmir (Hususî) — Alsancak muntakası dahilindeki yangın yerlerinde bir cinayet olmuş. 77 yaşında ihtiyar ve acem tebaasından bir şahıs ağır surette yaralanmıştır.

Cinayetin bir namus meselesinden vukubulduğu ve yaralanan adamın genç bir çocuğa karşı istibfakâr bir vaziyet aldığı anlaşılmaktadır. Tahkikata göre, ihtiyar adamın bu hareketi gencin kardeşleri tarafından görülmüş ve neticede bu kanlı hâdise vukua gelmiştir. Bu cinayeti işleyenler yakalanmıştır.

## Bursada Bir Cemiyet

Bursa, (Hususî) — Şehrimizde Arıcılık ve Kümes Hayvanatı Yetiştirme Cemiyeti namile yeni bir cemiyet teşkil edilmiştir. Resmen faaliyete geçen kıymetli Ziraat Müdürü Refet Bey riyasete intihap olunmuştur.

## Diş Doktoru

Bir Dişin  
Ehemmiyeti

Bugünkü bahsimiz rahatsızlık veren bir diş veya dişlerin çekilmesi mi, yoksa tedavisi mi lâzımgeldiği noktada üzerinde duruyor. Bir diş kabili tedavi ise niçin çıkarılmamalıdır. Sütun muharriri, bugün bu nu size izah ediyor.

Bazı kimseler vardır ki, dişlerine lâykık olduğu kıymet ve ehemmiyeti vermezler ve dişleri rahatsızlık verince çekirtip kurtulmayı düşünürler. Kendilerine hasta dişinin kabili tedavi olduğu söylendiği halde mutlaka çekirtmekte ısrar ederler. Bu ısrara karşı bunu (Bir tek diş meselesi) telâkki etmiyerek bu dişin, mücavirindeki dişlerle de alâkadar bulunduğu vazihan anlaşılacağı halde neye çekirtmekte musir davranırlar. Halbuki bir diş yalnız kendi nefisinden mes'ul zannetmek asla doğru değildir. Böyle bir diş yok yere çekildikten o dişin sağında, solunda, önünde arkasında ve mukabil tarafında ne kadar diş varsa hepsi bu işten mutazarrır olur. Meselâ tedavisi kabil iken yok yere çekilen bir alt çene dişi farzedelim:

Ameliyeden sonra bu dişin önündeki diş arkaya, arkasındaki öne meyletmiye başlayacaktır. Çekilen dişin mukabili olan üst çene dişi de aşağıya doğru uzayacaktır. İşte, bu suretle dişlerin birbirini üzerine basması keyfiyetli haleldar olacak ve binnetice o zat, o tarfile yemek yememe vaziyetinde kalacaktır. Çünkü yemeği çiğnemek için dişlerin birbirini üzerine muntazam ve teşrihi bir surette basmaları şarttır. İşte, bunun içindir ki bir diş rahatsızlığı karşısında bunu yalnız hasta dişe ait küçük bir mesele telâkki etmeyip her halde tedavisi cihetini tercih etmek daha doğrudur.

Diş ta'bi  
Suat İsmail

Çok Feci Bir  
Tayyare Kazası

Londra: 14 — Lord Terulin büyük oğlu dün Essen civarında Nazeing tayyare meydanı üzerinde ve bin kadem irtifada uçarken tayyaresi birdenbire topaç gibi dönmiye başlamış ve başaşağı yere düşerek yanmıştır. Râkip derhal ölmüştür. Facianın safahatı bilnerce kişi tarafından heyecanla takip edilmiştir. Bu kaza 1931 başlangıcındanberi 14 üncü sivil tayyare kazasıdır. Bu kazalar neticesinde 22 kişi ölmüştür.

## Pola Negri

Artisin Sıhî Vaziyeti  
Tehlike İçindedir

Santa Monika, 17 — (A.A.) — Kendisine bir ameliyat yapılmış olan sinema yıldızı Pola Negrinin damarlarına kan nakledilmiştir. Bu ameliyenin bir daha yapılmasına lüzum görülmesi muhtemeldir.

## Uşakta Yerli Mallar

Uşak, (Hususî) — Tasarruf haftası münasebetile şehrimizde yerli mallarile süslenen arabalardan mürekkep bir kâfile geçit resmi yaptı ve çok beğenildi.



## Kari Mektupları

İhtikâr  
Ve Bir Kari  
Mütaleası

İhtikârın önüne geçmek bence pek kolaydır: Tüccarın gümrükten çektiği mallara kıymet takdir etmek ve bu eşyaya narh koymak lâzımdır. Bu narh konduktan sonra ihtikâr yapanları cezalandırmalıdır.

Şevket

## İstinaf Mahkemeleri

Gazetenizde Adliye Vekâletinin istinaf mahkemelerini tekrar ihya etmeye karar verdiğini okudum. Bu, çok iyi olur. Şimdiki bir dereceli mahkeme usulünün hangi hükümetten alındığını bilmiyorum. Hangisinden alınsa da bir kere Avrupa mahkemelerinde bizim Asliye Mahkemelerinde olan işin belki yüzde biri yoktur. Bizde ise Asliye Mahkemelerinin işi çoktur. Hergün Asliye Mahkemelerinde üstüste vasatı ondan aşağı dava görülmez.

Türkiye Cumhuriyeti dahilinde üç yüz altmış kaza olduğuna ve her kazada en aşağı onar muhakeme cereyan ettiğine nazaran umum Türkiyede yevmi üç bin altı yüz ve ayda yüz yirmi sekiz bin muhakeme cereyan ediyor demektir.

Görülüyor ki Temyiz mahkemesinin işini hafifletmek için İstinaf mahkemelerine hakikaten lüzum vardır.

Kastamonu: Emin

## Bir Maaş Meselesi

Ben 313 senesinde telgraf memuru oldum ve üç sene evvel de (950) kuruşla tekaüde sevkedildim. Fakat Eylül'denberi maaşımı alamamaktayım. Malmüdürlü Bey havale olmadığını söyledi. Yaptığım müracaatlar hep semeresiz kaldı. Baş nüfuslu bir ailenin reisiyim. Alâkadar makamın nazarı dikkatini celbedecek birkaç satır yazmanızı rica ederim.

Sirkeci Amasya Otelinde

Hüseyin Avni

## Ev Kiraları Pahalıdır

10-12-931 tarihli "Son Posta", da şöyle bir haber okudum: "Alınan-ya hükümeti ortaktaki sıkıntılı ahval dolayısıyla bir müzayaka emirnamesi neşrediyor. Bunda gıda, emtea ve saire fiatlarında yüzde (5-10) nispetinde, yeni ve eski bina kiralarında da yüzde (10-15) tenzilât teklif ediyor."

Hükümetimiz ise daha çok evvel ev vergilerini yüzde (20-30) indirdiği ve zaruri ihtiyaçlarımızda geçen senelere nispeten çok düşük olduğu halde ev sahipleri kiracılara karşı asla insaf hissile hareket etmek istemiyorlar. Bina-enaleyh hükümetimizin bu mühim mesele ile meşgul olmasını rica ederim.

\*\*

## Cevaplarımız

San'at Mektebi talebesinden elbise meselesi hakkında Mektup gönderen gence:

"Mektebin dahili işleri hakkındaki temenniler daima alâkadar makama doğrudan doğruya aksettirilmelidir. Bu gibi işlerin dedikodu haline getirilmesi hiç doğru değildir."

# Dünya İşleri

## Müslümanlık Müstesna Olmak Üzere Mevcut Bütün Dinleri Birleştirerek Yeni Bir Din Tesis Etiler



Yeni dinin şehislâmı  
ile ibadet eden  
müritleri

### Bir Mecnunun Karşısında Bulduğunuzu Zannet- meyiniz. Yeni Peygamberin İki Milyondan Fazla Müridi Vardır

Bu hâdiseyi, bize Fransız gazeteleri öğrettiler. İlk dakikada tereddüt ettik, fakat sonra öğrendik ki, doğrudur:

Hindi Çinide (Levang-Trung) ismini taşıyan bir adam (1925) senesinde "Simonin," tarafından (Ölümlerin dirilerle muhavere) serlevhası altında yazdığı kitabı okumuş, ve hemen öbür dünya ile münasebete girişmenin yolunu aramaya koyulmuş ve günün birinde ortaya çıkarak:

— Allah ile konuştum, beni yeni bir dinin tesisine memur etti, bu dinin adı (Kaodaism) olacaktır, demiş ve derhal yeni akidenin esaslarını anlatmaya koyulmuş.

(Levang - Trung) un ortaya koyduğu esaslar yeni değildir, Musevilikten, İsevilikten ve (Buda) dini ile Hindistanda müntezir diğer dinlerden alınmış, birleştirilerek bir küll halinde ortaya çıkarılmıştır. İçinde yalnız müslümanlık yoktur. Gazeteciler bunun sebebini sormuşlar, şu cevabı almışlardır:

"Hazreti Muhammede ispiirtizme vasıtasile müracaat ettik, cevap bekliyoruz. Gelirse ve müsait çıkarsa müslümanlığın da



Yeni dinin müessisi  
Levang Trung

esaslı kaidelerini dinimize ilâve edeceğiz."

Bu satırları okurken bir mecnunun karşısında bulunduğunuzu zannetmeyiniz. Filhakika yeni dinin müessisi tahsil görmüş, uzun müddet Fransız hizmetinde çalışmış, hatta (Lejon d'onör)

### Hindistanda Amele Grevleri

Bombay, 17 — (A.A.) — Great Indian Peninsular demiryolu kumpanyasında müstahdem 3500 amele işlerin azalmasından dolayı kumpanyadan çıkarılmasına lüzum görülen 900 işçinin vazifelerinde bırakılması için şart olarak çalışma saatlerinin azaltılmasını protesto etmek üzere grev yapmışlardır.

### Dinin Müessisi Hazreti Muhammede Bir Mektup Yazdı. Cevap Alırsa Bizi De Kabul Edecek

nişanı almış bir adamdır ve şimdiden iki milyonu müteceviz mürit kazanmıştır.

Fransız idaresi bu yeni dinin çıktığını, sür'atle yayıldığını hükümet merkezine bildirmiş, talimat istemiş:

— Serbest bırak, ne isterlerse yapınlar! Cevabını almıştır. Ve filhakika bu dinin müntesipleri şimdi Hindi Çinide serbest serbest âyin yapmaktadırlar.

Yeni dinin esaslarına gelice: Söylediğimiz gibi diğer dinlerden alınmıştır. Müteşebbislerine insanlara hürmet, hakikate tapmak vicdana sadakat, muhtelif insan tabakaları arasında müsavât gözetmeyi emretmektedir.

Yeni dinin ibadet şekline gelince mabetlerinde İsanın resmi vardır ve Musevilerinkine benzer bir şekilde namaz kılınmakta ispiirtizme tecrübeleri de yapılmaktadır ve gûya Hazreti Muhammede de bu vasıta ile müracaat edilmiştir. Cevap gelir ve biz de işitirsek karilerimize bu cevabı haber veririz, merak etmesinler.

## Atina Mektubu

Yunanistan  
Ve Türk  
İhracatı

Atina, (Hususi) — Yunanistanla Sırbistan arasındaki ticarî münasebatın inkişafına hizmet etmek üzere iki memleket ticaret odalarının delâletile, nimresmi bir teşekkül vücuda getirilmiş ve bu teşekkülün küşat merasimi bundan iki üç ay evvel Selânikte yapılmıştı. Bu teşekkülün Atina, Belgrat, Selânik ve Üsküpte çalışmak üzere dört şubesi vardır.

Üsküp şubesi heyeti umumiyesi, geçen gün toplanmış, iki memleket ithalât ve ihracatını müzakere etmiş ve bunların müteakiben tevsi ve takviyesi etrafında hazırlıklar yapmakla meşgul olmuştur.

Sırbistanın, Yunanistana yaptığı ithalâtın Türk ticaretini de alâkadar eden kısmı, kasaplık hayvanlardır. Yunanistana ithal edilen kasaplık hayvanlar, çoğu Türkiyeden olmak üzere, Sırbistan, Bulgaristan ve Arnavutlukta görderilmektedir.

Geçen 15 teşrinisanide mer'iyet mevkiine giren yeni Türk-Yunan ticaret Muahedesi mucibince Türkiyeden Yunanistana ithal edilen hayvanlardan (gerek öküz, gerek koyun) alınan gümrük resmi biraz tenzil edildiğinden son zamanda Türk hayvanlarının ithali fazlalaşmıştır. Sırbistan ise bu gümrük resminin tenziline istifade edememektedir, çünkü oradaki öküzler sıkkın itibarile Türkiyeden gelenlerden daha ağırdır:

Esasen tenzilât yalnız 250 kiloya kadar gelen öküzlere mahsustur.

Bunun için Sırbılar, tenzilâtı tarifinin Sırp hayvanları hakkında da tatbikini talep etmektedir.

Buna mukabil Sırbistan, kendisine lâzım olup hariçte getirttiği bir kısım eşyayı Yunanistandan almayı teklif etmektedir.

### Portekizde nümayiş Hareketleri

Lisbonne: 15 - 28 mayıs birliği Evero şubasının küşat merasimini müteakıp sokaklarda mukabil nümayişler vuku bulmuş ve birçok silâh atılmıştır. İki kişi ölmüş ve birçok kişi de yaralanmıştır. Diğer taraftan birlik reisi de otomobile binerken tabanca ile öldürülmüştür. Hükümet Evero Valisi ile polis müdürünü azletmiştir.

### Mısırdaki Afyonla Mücadele

Kahire, 17 — Uyuşturucu maddeler ticareti yapmakla maznun Kıbrıslı, İtalyan, Yunanlı ve mısırlı (40) kişi muhtelif cezalara mahkûm edilmişlerdir.

Polis, yolda giden iki kadının ayaklarının çok şişkin olduğunu görünce şüphelenmiş ve tabarriyat neticesinde kadınların çorapları içinde kokain ve eroin bulmuştur. Kaçakçılık bu şekilde meydana çıkarılmıştır.

## Haftada İki Defa Spor SPOR

Perşembe ve Cumartesi Günleri  
Çıkacak Spor Sayfalarımızı  
Okuyunuz...

# S P O R

Gazetemiz şimdiden sonra perşembe ve cumartesi günleri olmak üzere haftada iki spor sayfası neşre edecektir.  
Perşembe günlük spor sayfasında dünya spor hareketlerini, memleket spor hadiselerini okuyacaksınız.  
Cumartesi sayfasında: Cuma günlük maçların tafsilâtını bulacaksınız.

## Boks Dersleri

### Aparkat Yumruğu Nedir, Nasıl Ve Nerelerde İhtimal Edilir?



Sol yumruğa mukabil vurulan sol aparkat yumruğunun tatbiki mühtemel boksörün hareketlerine dikkat ederek öğrenmelidir.

Kroşelere karşı müdafaa çaresi olarak vücudu bir veyahut yarım adam kadar arkaya atmağı tavsiye edeceğiz. Sağa ve yahut sola yapılacak baş hareketleriyle bir kroşeye karşı müdafaa yapmak yanlış olur. Çünkü sağa yatmakla birinci defa savuşturabileceğimiz bir kroşenin ikincisi daima hazırdir. Geriye kaçarak kroşelerin tehdit sahasından bizi çıkarmış olmamız en doğru bir müdafaa hareketi olur.

İkinci müdafaa şekli de blokaj tabiri ettikleri çeneyi ve yüzü ellerle kapatıp çarpacak yumrukların şiddetini azaltmaktır. Yüze siperlik gibi yapılandırılan boks eldivenleri gelen kroşelerin şiddetini yumuşatır. Karşınızdaki hasım çabuk kroşe vuran bir boksörse geri kaçmaktan ziyade blokajla müdafaa etmek daha doğru olur. Çünkü, eldivenlerle yüzü kaçmaktan daha çabuk kapatılabilir.

Bundan evvelki bahislerde muhtelif yumrukları tetkik ederken, düz sol, sving ve kroşeyi gördük. Bu yumruklar gibi boksun esaslı yumruklarından biri de İngilizlerin aparkat ve Fransızların lüperkü tartzında talâffuz ettikleri yumruktur. Diğer yumruklar bu dört yumruğun muhtelif şekillerinden terakip olunmuştur. Yani esaslı yumruklar arasında sayılamaz. Hepsinin arasında yumruklardır. Onun için şu yukarıda saydığımız yumruklardan maada darbelerin klasik ve muayyen bir şekli yoktur. Her boksör o mürekkep yumruklara kendine göre, vücudunun ve kuvvetinin haline nazaran kolayına gelir şekilde birer şekil vermiştir. Meselâ hiçbir zaman meşhur (Karpantiye) nin vurduğu bir hak yumrukla sabık cihan şampiyonu Dempseyin vurduğu hak birbirine benzemez.

Aparkat yumruğu aşağıdan yukarı vurulduğu için esas itibarile girici bir yumruktur. Kol kısılarak vurulduğu için de hasma yaklaşmadan yerleştirilemez. Şu umumî tarife göre aparkatlara (yakın dövüş yumrukları) tabirini kullanabiliriz.

Diğer yumruklarda olduğu

Siyah pantolonlu boksörün sağ aparkat yumruğunu pazı üstüne kolu ile dayanarak çelen boksör

gibi aparkatlarda hem sağ hem sol vurulur. Bu yumruk ta diğerleri gibi mukabil darbe şeklinde kullanılırsa müessir olur. Çünkü hasma hücum kuvvetini kendi hücumumuzla iki misline çıkararak darbeyi indirmiş oluruz.

Şekilde de göreceğiniz veçhile: Sol yumrukla hücum eden bir boksörü sol aparkatla karşılamak mümkündür. Resme dikkat edilirse, sol aparkatla mukabil hücum eden boksör hasma vücudunu doğrultmak suretile yaklaşmıştır. Evvelce de söylediğimiz gibi şekilde beyaz pantolonla görülen boksör yumruk başlamadan evvel de böyle dik bir vaziyette durmuyordu. Çünkü bu dik vaziyet gard vaziyeti değildir.

Gard vaziyetinde gövde daha toplu ve biraz büküktür. Resimdeki beyaz pantolonlu boksör

## İzmirde Yapılan Lik Maçları

İzmir, 18 (A. A.) — Alsancak spor sahasında lik maçlarına devam edilmiştir. Sabahleyin ikinci takımlar karşılaştılar. Şarkspor, Altay takımını 2-0 ve Altınordu takımı Buca takımını 6-2 mağlup ettiler.

Öğleden sonra aynı klüplerin birinci takımları karşılaştılar. İlk oyun Altay - Şarkspor arasında idi. Altay takımı maçı 6 - 0 kazandı.

Bundan sonra Altınordu ve Buca takımları çarpıştılar. Havanın yağmurlu ve sahanın çamurlu olmasından dolayı oyun pek zevksiz bir şekilde cereyan etti. Neticede Altınordu 2-1 müsabakayı kazandı.

## Tayyare Kazası

New - Baltimore (Michigan), 18 (A.A) — Üç asker tayyareci uçuş talimi sırasında vukua gelen bir müsademe neticesinde ölmüşlerdir.

## Almanya Uzak Şark

Basra, 18 (A.A) — Alman kadın tayyarecilerinin meşhurlarından Fraulein Beinhorn dün Bağdattan uzak Şarka doğru hareket etmiştir.

Mumailiye İstanbul - Bağdat - Hindistan tarikle Şarki Hindistan Felemengine gitmek üzere 4 Kânunuevvel tarihinde Berlin'den mufarakat eylemişti.

bilhassa aparkat yumruğunu güzel ve klâsik bir şekilde vurmağa doğrulmuştur.

Bu yumruk vücudu yaklaştırmadan, daha doğrusu kolun teşkil ettiği zaviye açık olarak vurulursa, kat'iyen müessir olamaz. Tesiri yarı yarıya tenakus etmiş olur.

Devam edecek

## Cansız Bir Gün

### Dün Havanın Muhalefetinden Futbol Müsabakalarına Devam Edilemedi



Dün gerek Kadıköyünde, gerekse Taksim Stadyumunda muhtelif futbol müsabakaları yapılacaktı. Fakat havanın muhalefeti, dünkü spor cumasının çok cansız geçmesi gibi bir netice verdi. Bu sebeple dün resmî ve hususî futbol maçları yapılamadı. Yalnız geçen cuma başlanan güreş müsabakalarına devam edildi ve şu neticeler alındı:

Durmuş (Bahriye) gelmediğinden, Celâl (Beşiktaş) galip, Ahmet (Vefa - K. Kapı) gelmediğinden, Nahit (Beşiktaş) galip, Vefik (Vefa - K. Kapı) Kemal (Vefa - K. Kapı) ya galip, Rıza Ali (Vefa - K. Kapı) Nurullah Vefa - K. Kapı ya hükmen galip. Bahaettin (Vefa - Kumkapı) Celâl (Harbiye) ye galip, Veli (Vefa -

K. kapı) Tarık (Kuleli) ye galip, A. Ali (Vefa - K. kapı) gelmediğinden Nazik (Beşiktaş) hükmen galip, Durmuş (Bahriye) gelmediğinden Süreyya (Kuleli) hükmen galip, Celâl (Beşiktaş) Halit (Beşiktaş) a galip, Aleko (Vefa - K. kapı) İsmail (Vefa - K. kapı) ya galip, Celâl (Vefa - K. kapı) Nuri (Kuleli) ye galip, Hadi (Vefa - K. Kapı) - Mitat (Harbiye) ye galip. Remzi (B.J. K.) - Muzaffer (Kuleli) ye sayı hesabı galip. Abdullah (Vefa - K.Kapı) gelmediğinden, Hikmet (Anadolu) hükmen galip. Kâmil (Vefa - K.Kapı) gelmediğinden Talip (Anadolu) hükmen galip. Ömer (Vefa - K.Kapı) - Necip (Harbiye) ye sayı hesabı galip. Ali Osman (Vefa - K.Kapı) ya Yaşar (Vefa - K.Kapı) sayı hesabı galip. Kenan (Vefa - K. Kapı) gelmediğinden Kemal (Vefa - K.Kapı) hükmen galip. Vefik (Vefa-K. Kapı) - Bedri (Vefa-K. Kapı) ya sayı hesabı galip, Ragıp (Anadolu) - Faruk (Beşiktaş) a galip, Saim (Vefa-K.Kapı) - Alâettin (Vefa-K.Kapı) ya galip, Adnan (Bahriye) - Arif (Harbiye) ye galip, Osman (Vefa-K.Kapı) - Hayri (Vefa-K.Kapı) ya galip.

## Voleybol

Voleybol heyetinden tebliğ edilmiştir:

193-132 Voleybol müstaka birinciliklerinin Galatasaray klübü lokalında icrası takarrür etmiştir.

Mezkûr birincilik müsabakalarına bu sene iştirak edecek klüplerin 22 Kânunuevvel 1931 salı günü saat 17 de vukubulacak Heyetimiz içtimana fikstür tanzimi için selâhiyetler murahasalarını göndermeleri tebliğ olunur.

## Eksersiz Müsabakası

Galatasaray - Fener muhtelili dün havanın muhalefeti yüzünden yapamadığı eksersiz maçını hafta içinde müsait ve münasip bir günde yapacaktır.

## Her Zaman Dans Ediniz



"Dans, fakat şu bildiğimiz fokstrot veya diğer bu neviden danslar değil. Ritmik dans denilen bedii rakısla meşgul olunuz. Bu sözleri biz söyleyiyoruz. Bir Fransız profesörünün tavsiyesini nakdediyoruz.

Bu Profesör uzun tetkikattan sonra kadın vücudunun sıhhati ve güzelleşmesi için en iyi çare olarak Ritmik dansları ileri sürmektedir.

Bu Profesöre göre Ritmik danslar evvelâ terbiyevi ve sonra da sıhhiyedir.

Bu raks usulü sayesinde kadınların bilhassa bacak ve bel adaleleri hem kuvetlenir ve hem de mütenasip bir şekil alır.

Filhakika bugün Avrupanın birçok yerlerinde Ritmik dans merakı çok artmış, bu iş için hususî mektepler bile açılmıştır.

Bilhassa şişmanlamak isteyen kadınlar bu dansa çok merak sarmışlardır. Fransız profesörü tavsiyesini şöyle bitirmektedir: "Daima dansediniz,,

# BÜYÜK TARİHİ TEFRIKAMIZ

## ŞEN GÖNÜL

— 54 —

Fakat bitkindi, her tarafı sızyordu. Hele son hamlede bacağundan bir avuç et koparıldığı için fazla mikyasta kan zayediyordu. Aynı zamanda endişesi de geçmemişti, şu yüksek noktada da başka başka heyulalarla yeni yeni hücumlarla karşılaşmaktan korkuyordu. Bir taraftan acı ve sızı, diğer taraftan korku adamcağzın canını burnuna getirmişti. İnlিয়েক ve gözlerini dört açarak odayı tarassut ediyordu. Yavru ayılar, şimdi babalarının yanına çömelmişlerdi, ağızlarını yalıyarak dinleniyorlar ve kaçırıldıkları avın tünediği noktaya mim koyuyorlardı!

İşte bu sırada kapı açıldı, başta Sipahi Ahmet olduğu halde zindan kaçakçıları odaya girdi. Yeniçeri Baki, kendi esiri olan dişi mahlûk ile yanyana yürüyordu. İkisi de candan birer yoldaş gibi yekdiğerine meclup ve meczup görünüyorlardı. Odayaki yavruların analarının, erkek te sevgilisinin önüne doğru atıldılar, gürlütlü bir mnsafahaya giriştiler. Koklaşıyorlar, öpüşüyorlar ve sarmaşıyorlardı. Anaların, altı hovarda ile ünsiyet etmiş görmek yavruların hırçınlığını giderdiği gibi erkek ayıyı da sakinleştirmişti. O, sevgilisini tehlikeden kurtarılmış gören bir centilmen gibi hovardalara komplimanlar yapıyordu. Zaten onlar, kendilerini mağlûp eden erkekleri tanıyorlardı ve galiplere karşı içlerinde bir çekingenlik vardı. Fakat mağlûbiyet hatrasının uyandırdığı korkudan ziyade, dişinin hoşnutluğu, bu aileyi munis bulunduruyordu.

Altı insanla dört ayı arasında bu tuhaf muvane cereyan ederken Bostancıbaşı yeni bir ihtilâç devresi geçirmeye başlamıştı. Sipahi Ahmetle arkadaşlarını, yanlarında bir ayı daha olduğu halde karşısında tecessüm etmiş görünce hâdisenin sırrını anlamıştı ve ömrünün bitmek üzere bulunduğuna hükmetmişti. Sığındığı yer, ayların yetişemeyeceği bir irtifada idi. Fakat bu yeni düşmanlar için o irtifanın ehemmiyeti yoktu. İçlerinden her hangi biri kolunu uzatsa, raftan tabak alır gibi, kendisini aşağı indirebilirdi. O vakit yara ve bere dolu tenine kim bilir neler; ne silleler, ne yumruklar inecekti ve ne keskin hançerler sokulacaktı?..

Zavalı Bostancıbaşı, bu düşünce ile kendinden geçmek üzere iken Sipahi Ahmet, dolabın önüne geldi:

— Ağa! - Dedi - Bu sana us bahası olsun. Bir dahi bu masumlara ilişme, günahsızları cellâda vermiye çalışma.

Her kuşun eti yenmez, Sipahilerle Yeniçerilerin eti hiç yenmez.

Ve sonra ilâve etti:

— Biz gidiyoruz. Bu hayvanlar seni gün doğana kadar bekleyeceklerdir. Canın sana gerek-



Her kuşun eti yenmez ağa

se kıpırdama, sabahı bekle. Ağzını da sıkı tut, bizi unut.

Yeniçeri Baki, muhibbesile veda ve yavrulara iltifat ederken Sipahi Ahmet, Bostancıbaşının bir bohçaya konulmuş olan elbisesini, duvara asılı palasını, mükellef külâhını alıyordu. Dışarıda kendilerini bekleyen üç bostancı da beş kat saray kostümü getirmişlerdi. Zindan kaçakçıları kapıyı sınıksıkı kapıyor sofaya çıkmayı müteakip soyundular. Bostancı kıyafetine girdiler. Sipahi Ahmet, Ağa kılığına bürünmüştü. Kendi elbiselerini gelişi güzel bir köşeye attıktan sonra sessizce koğuşa çıktılar, Saraçhane köprüsüne doğru yürüdüler.

Hepsi yüzlerini sarmışlardı ve yüzü kendilerinininki gibi sarılı olan Sipahi Ahmedin ardına sıralanmışlardı. O mükellef külâh, o sarmal kaftan, o elmaslı pala, genç sipahiye hakikî bir ağa hüviyeti veriyordu.

Köprü'nün başına gelince nöbetçiler, gözlerinde toplanan uykuyu sildiler, Ağa Hazretlerinin teftişe çıktığı zannile kendilerine çeki düzen verdiler ve pervasız delikanlının önünde boyun kırdılar. O, tek bir kelime söylemeden geçti. Arkadaş-

ları da aynı sükûnetle ardından yürüdü. Nöbetçiler, Ağanın iltifat etmemesinden teessüre kapılmakla beraber müphem bir hayret geçirmekten de geri kalmamışlardı.

Çünkü alaca karanlıkta sekiz kişilik bir maiyetle gezintiye çıkan Ağa Hazretlerinin boyu biraz uzamış ve kalınlığı da biraz azalmış gibiydi. Nöbetçilerin bir kısmı, bu serisi uyku sersemliğine hamletti? Kimi, görüşlerinin sihatini iddiaya girişti. Fakat hiçbir, selâmladıkları adamın ölümüne mahkûm bir zindan firarisi olduğunu hatıra getirmede.

Şimdi sayıları üç ziyadeleşmiş olan macera yolcuları, için için gülüyorlardı, arada sırada da "ağa hazretleri!", diye Sipahi Ahmede takılıyorlardı. Fakat o, ciddiyetini bozmuyordu, bu takılışlara cevap vermiyordu. Derin bir düşünce içinde hızlı hızlı yürüyordu. Yaptıkları iş, mühimdi ve şimdi daha mühimmini yapmak istiyorlardı. Böyle durmadan vak'a çıkarmak, her gün yeni bir hâdisenin kahramanı olmak ne vakite kadar devam edecekti?

(Arkası var)

## == GUSTAVE LE BON == Ölen Âlimin Fikirleri Beşeri Yükseltmekte Devam Edecektir

(Edison) unun vefatı fen ve elektrik âleminde ne oldu ise, (Dr. Gustave Le Bon) nun zefatında psikoloji ve içtimaiyat âleminde o oldu. (Dr. Gustave Le Bon) büyük hayranlarının söylemiş oldukları gibi bir dâhidir. Fakat mütebellir, sabit ve tek şekilli bir dâhi değil de, mütehavvil ve müteaddit şekilli (Polymorphe) bir dâhidir. Meselâ kimya sahasında, "Tütün dumanı", üzerindeki tetkikatı, (Anthropologie) ve teşrih sahasındaki tetkik ve taharriyatı mühim keşiflerle neticelenmiştir. "Kafa hacminin tahavvülü hakkında teşrih ve riyaî tetkikat", unvanlı eserli Ulûm akademisi ve (Anthropologie) cemiyeti tarafından tetviç olunmuştur.

"Hayat", isimli büyük kitabı insan (Physiologie) sidir. Binicilik hakkındaki kitabı süvarilik mektebinin esas kitabı olmuştur. Fransanın Harbiye Süvari Mektebi Müdürü bu kitabın dördüncü tab'ı için yazdığı mukaddimede "Bu kitabı okumayan binicilik hakkında bir fikri olduğunu iddia etmesin!", Demektedir. At terbiyesinin (psychologie) si bir şaheserdir.

Hayatının tam on senesini vakfettiği (Radio aktivite) "Beynelhücurat energie", sahasında mühim keşifler yapmış ve (Lumière noire) tesmiye edilen ziyasile bugünkü (Röntgen) in esasını kurmuştur.

"Terbiyenin psychologie", si atlı kitabı 60,000 muallim ve mürebbinin talim ve terbiye usullerinin sakameti hakkında Maarif Nezaretine verdikleri raporların tetkikile vücuda getirilmiştir.

Seyahat sahasındaki eserleri de aynı derecede kıymetlidir. Yalnız birkaç tanesini zikreldim:

"Voyage au Nepal", "Voyage aux monts Tatraş", "Les civilisation de Inde", gibi.

Bilhassa psikoloji sahasındaki eserleri kıymet ve adet itibarile çok yüksektir. "Ruhulcemahir", isimle Türkçeye çevirdiğim "Psychologie des Foulles", tamamen orijinal ve birinci eseridir. "Ruhülkavanin", unvanile dilimize çevirdiğim, iki defa tabedilip bugün nüshası kalmıyan "Les lois psychologique de l'evolution des peuples", eseri bu vadideki eserlerin en cevherlisidir. Amerika Cümhur Reisi Rossevelt bu kitabı daima masasının üzerinde bulundurur ve aslan avına çıktığı zaman da yanından eksik etmezdi. Musolini de geçen seneki beyanatında Gustave Le Bonun şakirdi olduğunu, bilhassa "ruhülakvam", unvanlı eseri çok beğendiğini söylemiştir.

1905 te Pariste üstadı ziyaret ettiğim vakit bile yaşı hayli ilerlemişti. Fakat gözleri tatlı bir projektör gibi yanyordu.

1841 de doğduğuna nazaran bu muazzam meş'al (90) yaşında sönmüş bulunuyor. Kendisinden birkaç ay evvel aldığım bir mektupta gözlerinin fena vaziyette olduğunu, mektuplarını kâtibesine imlâ ettirdiğini söylüyordu.

Yüreğimize hakikaten büyük bir ateş düşürmüş olan bu uful son kabili ihtirak ve kabili iştiâl zerresine kadar yanmadıkça sönmeyen bir meş'ale oldu. Fakat ruhanî ve fikranî meş'alelerin, nurları meş'alelerle beraber sönmeyen, o nurlar fazilet gibi lâyetmuttur. (Gustave Le Bon) fikirleri beşer cemiyetini yükseltmiye devam edecektir.

A. C.

EDMOND ROSTAND'ın şaheseri  
**NAPOLEON'UN OĞLU**  
(L'Aiglon)  
filmini yakında **MELEK SINEMASINDA**  
göreceksiniz. Hazırlanınız.

**HAROLD LLOYD**  
Noel ve yılbaşı münasebetile  
**EVELÂLLAH**  
Filminde ELHAMRA sinemasını teşrif edecektir.  
Görmeye hazırlanınız.

**GLORYA'da**  
Bu akşam  
**BÜYÜK GALA**  
"MÜTTEHEM KALKINIZ,"  
filminin unutulmaz mümessilesi  
**GABY NORLAY**  
ve  
**VICTOR FRANÇEN**  
**Sevgiden Sonra**  
şık ve lüks filminde.  
Bu eser, "Koenigsmark",  
filmini sahneye vazededen Leonce  
Perrit tarafından vücuda getirilmiştir.  
İlaveten: **MICKEY MOUSE**

**MEDENİYET**  
Fen, ilim, spor, eğlence ve daha birçok şeylerden bahseden mün-dericatı zengin bir mecmuadır. Resimli olarak yakında intişar edecektir.  
Bu akşam **İSTANBUL BELEDİYESİ**  
Saat 21,30 da  
**DOKTOR İhsan**  
Yazan: F. Laszlo  
Tercüme eden  
H. N  
Oyundan sonra hususî tramvay Cumartesi ve pazar günleri tenzilâtli halk gecesi.

## Kuduz Vak'aları Çoğalıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfaada)  
**Sultanahmette Kuduz Fare**  
Birkaç gün evvel de kuduz bir fare Sultanahmette bir hanımla bir çocuğun üzerine atılmış, ikisini de ısırılmıştır. Fareyi ölü olarak yakalamaya muvaffak olan hanım, hayvanı kuduz müessesesinde muayene ettirdiği zaman farenin kuduz olduğunu öğrenmiştir. Bunun üzerine hanım ve çocuk tedavi altına alınmıştır.

**Bursada Kuduz Bir Domuz**  
Bir hafta evvel Bursada yabani bir domuz şehre iomış, muhtelif kimselere hücum etmiş, nihayet üç kişiyi ısırılmıştır. Atılan kurşunlarla öldürülemeyen

domuz nihayet bir balta ile öldürülmüştür. Domuzun kuduz olduğu anlaşıldığından bu üç kişi de kuduz müessesesine gönderilmiştir.

**Balıkesirden Gelenler**  
Balıkesirde bir kuduz köpek tarafından ısırılan on bir kişi de tedavi edilmek üzere Kuduz hastanesine gelmişler ve yatırılmışlardır.

Müessesede tedavi edilen hastaların ifadelerine nazaran bu ay içinde müesseseye (1690) müracaat yapılmıştır. Yine bu hastaların beyanına göre müessesede elyevm (85) kişinin tedavi altında olduğu anlaşılmaktadır.

**MAJİK Sinemasında**  
Yarın iki buçuk matinesinden itibaren  
**HANIM SINEMA YILDIZI OLUYOR**  
MARGUERITE MORENO ve MOUSSIA Fransızca büyük komedi  
**Ve: SERSERİ CAMBAZ**  
**MILTON SILLS**  
Büyük SÖZLÜ ve ŞARKILI Film





# ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ

## Bir Milleti 33 Sene Esir Gibi Kullanan Hamit Bir Kadın Önünde Boyun Eğmişti

### Bu Aczinde, Kendisinin Eski İşlediği Hatanın Hissesi Vardı

NAKİLİ ZIYA ŞAKİR

Her hakkı mahfuzdur

— 174 —

Derdi.

Behice Kadınefendi, böyle bir davet karşısında kalmaktan korktuğu için mümkün olduğu kadar Abdülhamid'in gözüne görünmüyor ve onun muhitine girmeye mecbur olduğu zamanda da pek sönük görünmeye gayret ediyordu.

Aynı zamanda kendisini bütün maddî zevklerden mahrum eden Behice Kadınefendi, maneviyatın cazibe ve ilhamlarından bir medet ve teselli bulmak için gençliğine rağmen saray modasına ittiba ederek (tarikat) e de dahil olmuştur.

(Abdülhamit sarayı) nın hususiyetlerinden biri de (tarikata) iktisap idi. Bütün saray halkını maddî tedbirlerle bağlayarak şedit bir inzibat altında tutan Abdülhamit, aynı zamanda bunların maneviyatını da bir (rabita) ile bağlamak için (ehli tarik) olmak fikrini tamim ve terviç ederdi. Erkek ve kadın bütün saray halkı, (Yahya Efendi) dergâhile (Şeyh Zâfer) in (Şazîl) tarikına mensuptu. Tarikat müritleri kendi salıklarının kalbine daima (Allah muhabbeti) ile padişaha (havfu heybet) ini beraberce birleştiriyor ve bu da, etrafındakiler hakkında Abdülhamide ayrıca bir emniyet zinciri teşkil ediyordu.

Behice kadın efendi de bu tesirden kurtulamamış, kalbinin sünen ve ölen emellerinin iztirabını uhrevî vaatlerin ümit ve tesellisinde aramağa başlamıştı...

Namaz kılıyor, mümkün olduğu kadar zahidane bir hayat yaşıyordu. Onun bu hallerine karşı Abdülhamid'in de günden güne itimadı artıyor. Saray kadınlarının hariceteki akrabalarıyla temasta bulunmaları tamamen memnu olduğu halde, Abdülhamit Behice Kadınefendi'nin arasına peder ve valdesile görüşmelerine müsaade ediyordu.

Abdülhamit, ilk zamanlar kayınpederine karşı büyük bir samimiyet göstermişti. Tabii ondan da aynı muameleyi bekliyordu. Fakat Elbus Bey, hiçbir zaman saraydakilere ve saray hayatına ısınmadı.

Esasen tabiatı sert bir adamdı. (Mabeyni humayun) un, riya ve fesat ile malamal dairelerinde hiçbir dost kazanamadı. Orada buldukça huşuneti arttı. Hatta öyle bir gün geldi ki Abdülhamid'in en kıymetli mukarriplerinden iki (zat) da şakır şakır tokatladı.

Biribirini takibeden bu iki hâdise, derhal Abdülhamid'in evhamını gıcıkladı. Behice Kadınefendi'nin kendisinden nefret ettiğini pekâlâ hisseden Abdülhamit, bir gün olup babasının kendisinden intikam alacağını



O devir ricalinden Temyiz  
Mahkemesi Müddeiumumisi  
Cemal Bey

düşünerek Elbus Beyi birdenbire (Sivas) a yolladı. İşte bu hâdisede, Abdülhamit ile Behice Kadınefendi'nin arasındaki uçurumun yanında, derin bir uçurum daha açıldı.

Abdülhamid'in hal'inden sonra Yıldız sarayı dağıldığı zaman Behice Kadınefendi oğlu Nurettin Efendi ile bir müddet sıkıntı içinde kaldı. Bütün şehzade ve sultanlara birer saray ve konak verildiği halde, bunlar mahrum kalmışlardı. Bir müddet (Kızlar-ağası) nın konağında, bir müddet te Ayşe Sultanın sarayında kaldıktan sonra nihayet bir kira evi bularak oraya yerleşmişlerdi. Kendilerine verilen tahsisat azdı. Behice Kadınefendi'nin gençliğinden, tecrübesizliğinden istifade etmek isteyenler, ona karşı füzuli bir (Velâyet) iddia ederek

iratlarına ve tahsisatlarına vaziyet etmişlerdi. Bu zaruret karşısında Kadınefendi daire halkını azaltıkça azaltıyor yine büyük müşkülât ile idare olabiliyordu.

Bu esnada Behice kadınefendi'nin düşündüğü bir şey vardı. O da günden güne büyüyen oğlunu alıp Avrupaya gitmek ve onu orada tahsil ettirerek herkes gibi bir (hayat adamı) yapabilmek... İşte bu gayeyi takip eden kadın efendi Avrupa memleketlerinin hayat ve vaziyetlerini tetkik etmek için bazı ecnebilerle görüşüyor, onların reylerine, fikirlerine müracaat ediyor, istikbale karşı için bir program hazırlamaya çalışıyordu.

Onun ecnebilerle bu teması derhal iki zümrenin nazarı dikkatini celbetti. Birinci zümre, (Hanedan âzası). İkinci zümre de bazı hükümet erkânı... İki cihet te, ayrı ayrı endişelerde bulunuyorlardı. Nihayet her iki taraf ta birleşerek şu kararı verdi: Behice Kadınefendi'yi (bir üslubu hakimane) ile Evinden çıkarmak ve Abdülhamid'in yanında bir köşeye kapamak...

Eğer, Abdülhamit ile Kadınefendi'nin arasındaki ezeli münaferet olmamış olsaydı, bu plân muvaffakiyetle tatbik edilecekti. Fakat, bu çareye tevessül edenler bu ciheti düşünemedikleri için teşebbüsleri nihayet bir ric'atle neticelendi.

(Arkası var)

# ŞARK YILDIZI

Holivuta Nasıl Kaçtım...

Yıldızlar Arasına Nasıl Karıştım?

43

YAZAN: Selma Z.

Eğer benim yerimde bir başkası olsaydı, Mister Çangın birdenbire aldığı bu vaziyet karşısında belki benim gibi hareket etmezdi... Her halde onu takip eder ve belki de, ondan bir şeyler beklerdi.

Halbuki ben, hiç böyle düşünmedim. Onu kendi fikrinde ve düşüncesinde tamamen serbest bıraktım; ve kendimi de hâdisatın cereyanına kaldırıp attım.

Onu kaybettiğim günden sonra işime dört elle sarıldım. İşim olsun olmasın, hergün stüdyoya gidiyor, ve akşama kadar orada, arkadaşlar arasında vakit geçiriyor, daima metranselmlerin ve büyük sanatçıların gözünün önünde bulunuyordum.

Bu hayat, bana büyük bir tetkik sahası açmıştı. Paramın, san'atin, hırsın, hasedin; hulâsa iyilik ve götülük namına ne varsa hep bunların yanyana kaynağı bu ocakta, hayatı ve insanları daha yakından görüyor, daha iyi tetkik edebiliyordum.

Fakat... maalesef bundan maddeten hiç istifade edememişim... Aylar geçtiği halde, daha hâlâ olduğum yerde duruyordum. Ne bir adım ileri, ne bir adım geri... İlk (iris) in karşısına geçtiğim gün nasıl adı bir (figüran) sam, bugün de öyle adsız, şahsiyetsiz, ancak kuru kalabalık arasında bir görünen ve görünür görünmez kaybolan bir hayal..

Yavaş yavaş bu vaziyet gücüm gitmiye başladı. Ben, bu kadar istidatsız bir kız değilim. Artık eski sıklınlığım da geçti. Buna binaen, en ehemmiyetsiz

rollerimde bile kendimi göstermiye, nazarı dikkati celbederek daha bariz rollere geçmiye can atıyorum. Fakat ne mümkün?.. Sanki metranselmlerin gözü, bir saniye olsun beni görmüyor. O kadar itinalarım, o kadar parçalanmalarım, o kadar arzu ve iştiyakla çırpınmalarım, hep boşa gidiyor. Demek ki bu metranselm olacak efendilerin gözü, ancak lâzım olan şeyleri görüyor ve başka şeyler, onlarda en küçük bir alâka bile uyandırmıyor.

Artık tamamen anlıycım ki: Bütün hayatımız (Metranselm) denilen bu adamların elinde. Bunlar, bizim bütün hayat ve mukadderatımıza sahip ve hâkim olan birer (Mabut)... Fakat maalesef bunlar da, bütün yer yüzündeki (Din) lerin mabutları gibi hasis ve adaletsiz... Dünyanın mabutları, servet ve saadeti, ekseriya hiç lâyık olmyanlara vermişlerdir. İşte bizim bu (Sinema Mabutları) da tıpkı onlar gibi... Şeref ve şöhretin semasına öyle şeyler açıyorlar ki bunlar, alelade bir (kâğıt fener) olmayı bile akıllarından geçirmedikleri halde, ancak bu mabutların elile o san'at semasına açıldıktan sonra birer (Yıldız) oluveriyorlar.

Bizim dünyadaki lâhlar, nasıl ki en çok ibadet eden, en çok kendisine tapan, en çok (Allah) aşkile yanan kullarını - kuru bir (Cennet) vadile avutan - açık ve sefalet içinde yaşatırken dünyanın bütün ikbal ve saadetini en asî kullarına veriyorlarsa, bizim (Sinema âlihleri) de, san'at aşkile yananları kuru bir ümidin sonu gelmiyen intizar ateşleri içinde yakıp kavuruyor ve san'atin bütün hasmet ve saadetini, ancak (tesadüf) ün doğurduğu bahtiyarlara veriyorlar.

Ben, kalbi çok sâf ve temiz bir kız olduğum için bütün bunlara karşı bir haset bile beslemekten çok uzağım. Fakat görüyorum ki dünyada kendini gösteremiyen veyahut gösterebilmek fırsat ve tesadüfüne kavuşamayan nice büyük zekâlar tebah olup gidiyorsa, işte buradaki bu (insan mahşeri) nde de nice parlak istidatlar, eriyip gidiyor.

Vakıâ, benim şu günlerim fena geçmiyor. Şimdi tamamen korkusuz ve yarına karşı da endişesiz bir surette yaşıyorum. Çok şükür, aç kalmıyorum. Başımı sokacak bir oda, sırtüstü uzanacak temiz bir yatak ta buluyorum. Fazla olarak ta hayattan bol bol ders alıyorum...

Şimdi o kadar basit, o kadar mütevazı, o kadar kanaatkâr bir insan oldum ki babacığım. Hatta kalbimdeki san'at aşkının ateşi bile yavaş yavaş sönüyor zannederim. Artık san'at için değil, yaşamak ve aç kalmamak için çalışıyorum. Çünkü artık kani oldum ki, ne istidatım, ne zekâm, ne de güzelliğim, bana bundan fazla hiçbir şey kazandıramıyacaktır. Artık ben, beni mes'ut edecek şeylerin arkasından koşmuyorum. Çünkü bunun boş bir budalalıktan başka bir şey olmadığını anladım. Buna binaen bugünkü vaziyetimden memnun ve mes'ut olmya çalışıyorum.

(Arkası var)

## Resminizi Bize Gönderiniz,

## Size Tabiatınızı Söylüyelim...

33 TEV FİK BEY: Hassastır,



alayı sever, mizah mevzularını, kadın ve sevgi meselelerini, hayal ve macera hâdiselerini ihmal etmez. Gürültücü ve kavgacı değildir. Tehlike ve mes'uliyetten ve zarar verici şeyler karşısında ricate mütemayildir.

35 HASAN BASRİ BEY: Ze-



ki ve sabırlıdır. Mihnnet ve meşakkate tahammül göstermek ister, çabuk alınmaz, münkesir olmaz, gavesinde sebat mütemayildir. Şahsen mücadeleci ve kavgacı değildir. İşlerini sulhen halletmek ister.

34 CEMİL HAKKI BEY: Alın-



gan ve intizamperverdir. El bise le rinin ve eşyasının kıymetini bilir, hüsnü muhafazasına itina eder. Çabuk müteessir ve münkesir olur, bazan

hırçınlık gösterir. İğbirarı kinsiz ve devamsızdır. Kadın mevzularıyla meşgul olur. İsraftan mücteniptir.

## Günün Takvimi

BUGÜN—19 kânunuevvel 931,  
Cumartesi, Rumî 6 kânunuevvel  
1347, 8 Şaban 1350.

GÜNEŞ — Doğu 7,21 Batışı  
16,42

NAMAZ VAKİTLERİ — Sa-  
bah 4,33, öğle 12,11 ikindi 14,30,  
akşam 16,42, yatsı 18,21.

Kasım — 41

|                   |                         |
|-------------------|-------------------------|
| ALKAZAR           | — Morgan cambaxhanesi   |
| ALEMDAR           | — Sihirbaz              |
| ARTİSTİK          | — Matmazel Nituş        |
| A S R İ           | — Adalet kurşunları     |
| EKLER             | — Attik                 |
| ELHAMRA           | — Gel boğanalım         |
| ETUVVAL           | — Marsesey              |
| FERAH             | — Konser, varyete       |
| FRANSIZ TİYATROSU | — Raşit Rıza            |
| GLORYA            | — Sevgiden sonra        |
| HİLAL             | — Varşova kalesi        |
| KEMAL B.          | — Rasputin              |
| MAJİK             | — Bekâr                 |
| MELEK             | — Deniz ve kadın        |
| MİLLİ             | — Parial kahveci        |
| OPERA             | — Matmazel Nituş        |
| ŞİK               | — Cürmü meşhut          |
| ÜSKÜDAR HALE      | — Cephe de bir casusluk |
| DARÜLBEDAYİ       | — Doktor İhsan          |
| Kadıby SÜREYYA    | — Manuela               |

# TEMMUZ 1914

## Umumî Harp Nasıl Patladı ?

Nakleden: H. R.

— 36 —

Yazan: Emil Ludvig

— Kızım Doktorı Seml Ekreme —

### Almanyanın O Zamanki Londra Sefirinin Vaziyeti De Bir Hayli Garip İdi

Denizde gezerken deniz işleri hakkında, maden kuyularına inerken, madenler hakkında projeler tertip ediyordu. İçtimel meseleleri Almanyada tahsil etmişti. Fakat sanayi ve fûnunda behresi olmadığından Alman kuvvetinin en mükemmel tarafı kendisince meçhuldü. Bu itibarla Almanları da ancak Fransızlar kadar severdi. Bununla beraber vaziyeti vüruh ile muhakeme ediyordu.



O zamanki Alman Hariciye Müsteşarı Fon Ştum

Altı sene evvel demişti ki:  
— “Almanyanın endişelerinin ne dereceye kadar doğru olduğunu anlamıyorsunuz? Sizin memleketiniz bir harp vukubulduğu zaman ve iki düşman arasında sıkışacak bir mevkiye bulansanız silahlanmaz mıydınız? Lloyd georje teslihat yarışımın gayri makul olduğunu daima tekrarlamıştır.

Çörçil: Grey gibi düşünmez; Askit gibi sakın değildir; Haldan kadar derin görmez; Lloyd georje derecesinde maruf değildir.

Şairdir, müverrihtir; eski ve yeni dünyada şahsan muharebeler girmiş, sanayi ve ulûmda behredardır, ordunun sevk ve idaresi ve serbestii mübadele hakkında mükemmel kitaplar yazmıştır. İyi bir müşahittir; heyecan kaynağıdır. İngiliz donanmasının inkişafı hususunda çok hizmetleri vardır. Haşarı, harbü darp ile istinas halindedir. O devirde Çörçil ile Enver Paşa Avrupanın elde silâh muharebe etmiş yegâne iki nazırı idi.

Avrupanın en mühim beş kabinesi arasında, İngiltere kabinesi beş nazırı itibarile en başta idi. Harbi en az isteyen, olmaması için en uzun uğraşan ve fakat daha bir müddet olsun menetmek elinde iken bertaraf etmeyen bu kabine olmuştur.

Almanyanın yeni sefiri bir buçuk senedenberi Londrada sityaş ve Berlinde ise haset celbediyordu. Memuriyetile içinde bulunduğu memleketi belki kendi vatani kadar seven Prens Lihovski Almanyanın İngiltereye karşı harp filosu arttırmasından doğabilecek müessif neticelere mütemadiyen nazarı dikkati celbeder. Ve Almanyanın Avusturya hakkındaki temayüllerini beyanmediğini söylerdi. İngiltereyi Avusturyaya tercih etmek suretile Alman siyasetinin mecrasını tebdil etmek için Berlinde iş başına geçmemiş olması bir kabahat olmuştur.

Bu zat meslektaşları arasında rütbe, servet ve imparator ile arasındaki münasebet, imparatorun kendisine senli benli hitap etmesine ve kendisinden bususî raporlar beklemeye kadar varan dostluğu itibarile, hükümet dairelerinin muhteminde değil, doğrudan

Avusturyada irat ve akarı vardı, fakat orada daha babasının zamanındanberi ailesi sevilmemişti. Halbuki Londrada evsaf ve harekâtı mükemmelen takdir ediliyordu. Viyana ile Berlinin münasebatında bir Avrupalıya yakışan ilk merdane sözü prens söylemiştir.

Berline:

— “Bütün Sırp milletini sereri ve katil damgasile damgalamak güç olacaktır. Avusturyanın siyaseti maceraperestanedir. Çünkü ne meselenin cezri bir surette hallini temin, ne de İslav ittihadı harekâtını hazfedemez.” demişti.

Memleketini defaat ile ve hatta son olarak ultiमतom verilmeden bir gün evvel Balkan sergüzeştine girmekten tahzir etmiştir.

— “Muhasamanın mahallileştirilmesine gelince lütfen tasdik buyurular ki bu şartla harp Sırbistanın bitmesi demektir. Bana öyle görünür ki, herşey Avusturya metalibinin bast ve temhidi şekline tâbidir. Burada hâkim olmak lâzımgelen nokta bu metalibin Petresburg ve Londra tarafından gelecek tazyikler üzerine Sırbistanca kabul edilmeyecek bir şekilde olmasından ibarettir. Yoksa Berhtoldun radyallahü taalâ anh hazretlerinin aradığı harbe götürcek mahiyette bulunması muzirdir.”

Bu ve buna benzer mütalealar son haftalar zarfında birbirini velyü takip etmiş ve Prens hâdisatı sıhhatle muhakeme ve hükümeden üç Alman siyasisi arasında tarihe şerefle kaydetmiştir.

(Arkası var)

## Geçen Haftaki Bilmece-mizi Doğru Halledenler

(Dünkü nüshamızdan devam)

### Birer Kart Kazananlar

Istanbul 45 inci mektep 82 Fahrettin, Gemlik Merkez Mektebi 138 Feriha, Gebze Kahveci Celâl Ef. kızı Feriha, İzmir Değirmendağı 36 No. da manufaturacı Mustafa Ef. kızı Münevver, İstanbul Erkek Muallim Mektebi tatbikat kısmında 147 Tacünnisa, Üsküdar Kız San'at mektebi İzzet, Ankara İsmetpaşa Mektebi 357 Perihan Halit, Çengelköy 28 inci İlkmektep İsmet Emin, Çorlu Davavekili Abdurrahman Bey oğlu Davut, Ankara Dumlupınar mektebi 89 Mehmet, Adapazarı Salıha Hanım mektebi Feridun Ali, Vefa Orta mektebi 413 Fikret, Ankara Hacıbayram İlkmektebi 30 Remzi Asım, Ankara Kız mektebi 170 Vedia, Edirne Karaağaç İlkmektebi 55 Nezihe Mustafa, Nişantaş 15 inci mektep 458 Huriye, Bursa Birinci Erkek lisesi 165 Cahit, Ankara İltekin Mektebi 414 Bedia, Üsküdar 19 uncu mektep 143 Cavide Tahsin, Pertevniyal Lisesi 247 Sefa, Gelenbevi Orta mektebinden 8 Celâl Şefik, Bayazıt

Beşinci mektep 353 Mehmet, Giresun Necatibey mektebi 112 Burhan Bey ve Hanımlar.

SON

## SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: Alemdar mahallesi Çatalçeşme sokağı

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

### ABONE FİYATI

| TÜRKİYE         | ECNEBİ   |
|-----------------|----------|
| 1400 Kr. 1 Sene | 2700 Kr. |
| 750 " 6 Ay      | 1400 "   |
| 400 " 3 "       | 800 "    |
| 150 " 1 "       | 300 "    |

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp  
Negrizat Müdürü: Selim Ragıp

## HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakli: S. N.

### Namuslu Bir Genç

Saat altı yoktu, Beyoğlunda geziniyordum, bizim Cevata rast-geldim. Mektepte arkadaşlar, bilmem nedense, ona, kahbe Cevat derdik. Bu takma ismin tesiri mi, yoksa kendi ahlâksızlığı mu, her ne hâl ise kahbe Cevat hiçbir işte muyaffak olmamış, haylazlıktan başka bir şey bilmezdi, ondan bundan para ister, velhasıl görüşülemeyecek bir adam olmuştu.

Daha birkaç gün evvel onu Köprüde görmüştüm, berbat haline acımsı, biraz para vermişim.

Bu kadar düştükten sonra bir adamın tekrar kendi seviyesine yükselmesi pek zor bir mesele olduğunu düşünerek yoluma devam etmişim,

Her ne hal ise, oğün Beyoğlunda bir sinema kapısında, oynanan filmin bazı sahnelerini gösteren fotoğraflara bakıyordum, koluma biri girdi.

Baktım, Cevat! Bizim kahbe Cevat!

Gözlerime inanmak istemiyordum. Bambaşka bir adam olmuştu. Sordum:

— Ne o! Cevat? Miras mı yedin? Yoksa adam mı kestini?

Üstünde, iyi terzide dikilmiş bir kostüm, ayağında İngiliz potinleri, arkasında güzel kesilmiş, kalp gibi oturan bir pardesü, başında gümüşü renkte şık bir şapka, kahbe Cevat adeta bir centilmen olmuştu.

Benim hayretle bakışıma güldü.

— Tanmadın değil mi? dedi.

— Tanıdım, amma, üç gün evvelki Cevat ta değilsin. Ne oldu anlat bakalım!

— Gel! Bir yerde oturalım, iki üç rakı içelim de sana anlatayım.

Cevatın rakı ikram etmesi, akla gelir bir keyfiyet değildi. Bunu işiten inanmak istemeyeceği gibi alay olduğuna hükmedecekti. Cevat beni zannedeceğimiz gibi, âdi bir meyhaneye yahut kötü bir lokantaya götürmedi. Beyoğlunda en iyi bir lokantaya gittik.

— Bu halime hiç taaccüp etme, dedi. Bugün param varsa sırf bir tesadüfün ve aynı zamanda namuslu olmamın eseridir!

Hayretim büsbütün artıyordu.

— Peki, devam et dedim.

İkinci rakıyı içtikten sonra Cevat bir çatal meze yedi, bana baktı:

— İyi dinle, dedi. Bundan bir sene evvel geceyarısı, sabahliyak bir kahve arıyordum. Galatasarayın önünde düşünüyordum. Ne tarafa gideceğimi daha bilmiyordum. Birkaç adım ilerledim, önümde, yerde bir şey gördüm, topladım. Baktım, bir cüzdan. Açtım, içinde birtakım kâğıtlar...

— Para da var mıdi? diye sordum.

— Para da vardı kardeşim!

— Şimdi anladım!

— Yol.. Anlamadın!

— Ya ne yaptın?

— Bak, kuzum! ben demin

sana söylediğim gibi, namuslu bir gencim. Benim olmyan paraya el sürmem.

— Peki ne yaptın?

— Doğru, polis komiserine gittim, meseleyi anlattım. Komiser üstüme başıma baktı, nerede oturduğumu sordu, içindeki evrakı tasnif etti, parayı saydı, (tam 1000 lira vardı.) Elime bir makbuz verdi. Haydi çocuğum dedi, sen namuslu bir gençsin dedi. Eğer bir sene bir gün sonra bu cüzdanın sahibi çıkmazsa, senindir oğlum. Anladın mı?

— Anladım. Bir sene geçti, kimse cüzdanı istemedi, sen de paralara kondun. Tebrik ederim Cevat. Cidden taliin yavermiş!

— Nasıl aramadılar? Sahibi gitmiş sormuş. Cüzdanın şeklini söylemiş, fakat komiser vermemiş.

— Neye vermemiş?

Allah, Allah! söylemedim mi?

— Yooo...

— Cüzdanı öylecene götürsem, sahibi meydana çıkınca, vereceklerdi. Cüzdanı vermemem bu sefer beni birden paralı görünce polis şüphe edecekti. İşim o vakt fena! Ben bunları düşünmedim değil. Komiser gitmeden, bir kere bütün evrakı yırttım attım, yerine sinema, sabun, aspirin, podra ilânları koydum. On tane yüzük kâğıt vardı, bir tanesini buzdurdum tek lira yaptım koydum. Bir de bizim beş senedenberi ölmüş bacımın resmi vardı, arkasına: “Sevgili kocacıma”, yazdım, cüzdanımı içine koydum.

Gelen adama komiser sormuş: Bu cüzdan sizin mi? Evet demiş. İçinde ne kadar para vardı? Bin lira, On tane yüzük kâğıt, vardı demiş! Evli misiniz? Evet. Karrınızın fotoğrafını gösterirsem tanım mısınız? Tabii. İhtiyar bacımın fotoğrafını görünce, bu benim değil demiş, çıkmış gitmiş. Anladın mı?

## Gandi

### Hindistanın Medenî İstidadından Bahsediyor

Roma: 15 — Gandi dün Giornale d'Italia gazetesine beyanatta bulunarak demiştir ki: “Hindistan nüfusu sayesinde büyük bir medeniyet vücuda getirmek istidadındadır. Fakat bu yaratıcı vaziyete ancak istikbalde geçebilecektir. Bugün Hint milleti yalnız bir tek vazife ile mükelleftir. O da bu istikbale varmak için önüne çıkan bütün manileri yıkmaktır. Tatbik ettiğimiz boykot bu mücadelelerden biridir. Ben İngiltere ile mücadeleye devam için tekrar Hindistanı döndüyorum. Fakat açacağımsıdral cebir ve şiddet üzerine müesses olmyacaktır.

## Şarkın Yeni Peygamberi GANDİ KİMDİR?

### Belediye Hintli Mahallesine En Küçük Bir Ehemmiyet Bile Vermiyordu

— 51 —

Doktor (Godfrey) in cesareti muhite sirayet etmişti. Fakat ilaçları dağıtmak, hastaların arularını yerine getirmek ve yerlerinin temiz kalmasına dikkat etmekten başka yapılacak bir iş göremiyorduk. O gece genç dostlarımızın sarfettikleri gayret beni her şeyin fevkinde memnun etti.

Bir müddet sonra da belediyeden haber çıktı, boş evi açtırmak ve hastaları uhdemize almak suretile yaptığımız hizmetten dolayı bizi tebrikeye şayan buluyor, fakat aynı zamanda da bu gibi fevkalâde hâdiselere karşı alınmış bir tedbir olmadığını söylüyor. Maaşifi Belediye Meclisinin hâdiseden haberdar olur olmaz imkân nispetinde yardım edeceğini temin ediyordu. Filhakika Belediye Meclisi ertesi gün toplandı ve ayrıca boş bir hangar tahsis etti.

—Hastalarınızı buraya nakledebilirsiniz, dedi. Yalnız bu hangarı temizletmemişti, biz yıkadık ve içine birkaç yatak yerleştirdik, merhametkâr Hintlilerin yardımı ile muvakkat bir hastane yaptık.

Doktor (Godfrey) el'an vazifesini başında idi, belediye kendisine yardım etmek üzere bir kadın hasta bakıcı göndermişti, fakat biz, vebanın sirayet etmemesi için bu kadının hastalara dokunmasına ender olarak müsaade ediyorduk.

Hangarda bulunduğumuz sırada hastalardan yirmi tanesi öldü. Belediye de başka tedbirler aldı: (Johannesburg) un on kilometre ilersinde sari hastalara mahsus bir hastane vardı, hastalarımızdan ölmeyenler burada hazırlanan hususi çadırlara nakledildi ve bizim vazifemize de nihayet verildi. Birkaç gün sonra bizim yardım etmiş olan hastabakıcı kadının hastalığa tutulduğunu ve derhal öldüğünü teessürle haber aldık.

Hastalık patlak verdiği zaman matbuata bir mektup göndermiş ve bu mektupta belediyeyi Hintli mahallesinin nezafetine ehemmiyet vermediğinden dolayı şiddetle muahaze etmişti. Bu hâdiseye Henni Polak ile ve müteveffa rahip Josef Dak ile aramda sıkı bir dostluğun teessür etmesini mucip oldu.

#### Sonuna Kadar

Hatıratının ilk kısımlarında yemeğimi sadece sebze pişiren bir lokantada yemeği mutad edindiğimi anlatmışım. Bu lokantada Mister West ile tanıştım. Dost olduk, kendisi ile her akşam yemekten sonra birlikte çıkar, dolaşır, konuşurduk.

Mister West şehrin san'at ile bir matbanın sahibi idi. O sırada kara veba münasebetile benim kâğıtlere gönderdiğim mektubu

okumuş, benimle konuşmak istemiş, lokantaya uğramış, beni bulamamış, merak etmiş.

O günlerde ben, arkadaşlarımla birlikte kendinizi diyete tâbi tutmuşuk Benim ötedenberi âdettimdir. Ne vakit, bulaşık hastık ile musap bir memlekette bulunsam, hastalığın devamı müddetince hafif bir perhize riayet ederim bu defada öyle yapıyordum, akşam yemeğinden vazgeçiyordum.

Yemek yediğim lokantanın sahibini tanıdım, kendisine hasta bakıcılık ettiğimi, bu itibarla dostlarım ile temastan imkân nisbetinde çekindiğimi, binaenaleyh akşam yemeğini yemeyeceğim gibi öğle yemeğini de diğer müşteriler gelmeden evvel bitirmek istediğimi söylemişim. Mister West beni bunun için lokantada bulamamıştı.

Şu halde bir sabah, sokağa çıkacağım sırada beni görmeye geldi:

—Sizi lokantada bulamayınca merak ettim, anlamak istedim, dedi. Asıl söylemek istediğim şudur: Madem ki siz hastalarınızla meşgulsünüz, belki bir yardımcıya ihtiyacınız vardır, bu itibarla emrinize amadeyim. Bilirsinizki, üzerimde herhangi bir aile yükü yoktur. Binaenaleyh çekinmeden talebime kabul edebilirsiniz.

Dostuma teşekkür ettikten

sonra dedim ki:

— Size bir hasta bakıcı sıfatı ihtiyacım yoktur. Esasen yeni bir vak'a çıkmıyacak olursa birkaç gün kadar bizde serbest kalacağız. Bununla beraber sizin yapabileceğiniz bir iş vardır.

— Ne gibi?

— "Hintli düşüncesi.." mecnuasını (Durban) da basabilir misiniz?

— Bilirsiniz ki benim bir matbaam vardır, binaenaleyh yapabilirim, fakat size kat'i cevabı bu akşam veririm. Gezinirken konuşuruz.

Akşam üzeri konuştuk ve anlaştık. Bu işte Mister West para meselesine ehemmiyet vermiyordu. Çünkü gayesi para değildi. Bununla beraber ayda on lira maaş ile kârdan bir hisse tefriki esasası üzerinde mutabık kaldık. Mister West ertesi gün akşam postası ile (Durban) a gitti ve o günden, benim Cenubi Afrikayı terkedeceğim zamana kadar sevinçlerime ve kederlerime ortak oldu.

Mister West bir köylü ailesine mensuptu, (Louth) da doğmuştu. Tahsili iptidai idi. Fakat tecrübe ile ve bizzat kendi uğraşması ile hayatta pek çok şey öğrenmişti. Kendisini temiz, ağır başlı, dindar ve merhametli bir İngiliz olarak tanıdım.

(Mabadi yarın)

## Kıral Feysal Ve Kadın

(Baş tarafı 1 inci sayfada)  
Bu intibak esnasında kadın kendine has hususiyetleri kaybetmemelidir.

Eğer daha mükemmel varlığına doğru böylece tekâmül etseydi doğrudan doğruya gayesine vâsil olabilirdi. Hiçbir kadın kadimlik hassasını feda ederek yükselmez.

Şark kadını henüz Avrupalı hemşirelerinin hallettiği birçok meselelerle henüz karşı karşıya gelmek fırsatını elde edememiştir. Şark kadını ancak son zamanlarda yeni bir âlem olduğunu anlamaya başlıyor. Ben Şark kadını Garpli kadından daha dun bir mertebede olduğunu ve bu farkın İslâm dininden mütevellit olduğunu kabul etmem.

Bu, kat'iyyen yanlıştır. Bizim dinimize göre kadın erkeklerle aynı haklara sahiptir. İsteddiği gibi alıp satar ve izdivaçta da bir Fransız kadını gibi serbest hareket eder. Bu itibarla Şark kadınının vaziyeti Garptekinden daha yüksek değilse bile bunlarla aynı derecededir.

Kadın hürriyete kavuşturulmaktan ne faydalar elde edileceği henüz kat'i surette malûm değildir. Bu, kadının şahsiyetine ve ırkının seciyesine bağlıdır.

Hatta Mustafa Kemal Türkiyesinde bile eski vaziyetin idamesini istiyen kadınlar az değildir. Kadının bugüne kadar dun

mevkide kalması kabiliyetsizliğinden değildir. Tarihe kısa bir nazar atfetmek bu sebebin erkeklerin hodkâmlığından ileri geldiğini gösterir. Şövaliyelik duyguları çok yüksek bir mertebede tutuldu ve bu ruh erkeklerin hodkâmlığını artırdı. Bugün kadın sade ailenin değil cemiyetin bir uzvutellâkki edilmektedir. Zamanımızın en büyük zaferi budur.

Kadın bir kere bu hakkını istirdat edecek olursa hürriyete doğru daha sür'atli hatvelerle ilerliyecektir. Hakikatte kadının bu yolda nereye kadar ilerleyeceğini bilmiyoruz. Yalnız istikbalde bütün haklarına malik olacağını tahmin edebiliriz.

Kadının bugünkü vaziyetini müstakbel vaziyetine tercih edip etmiyeceğini bana sormayınız. Herhangi bir hükmün taahhüdü altına girmek istemem. Fakat temenni ederim ki kadının tekâmülü, beklediği saadeti kendisine temin etsin, ve bütün dünyaya yarasın. Bu hususta şimdiden hüküm vermek acelecilik olur. Kadın uzun tahsil senelerinden sonra birdenbire hayata atılan delikanlılara çok benzer. Bana kalırsa bu, onun düştüğü birçok fikir ve hareket ifratlarını izale edecektir. Kadın, muvazenesini bulduktan sonra belki de erkek kadar hayatta kudretli bir amil olacaktır.

EMİR FEYSAL



## Bu Akşam Radyoda Neler Dinliyeceksiniz

19 Kânunuevvel 931 Cumartesi

İstanbul — (1200 metre, 5 kilovat)  
18 gramofon ile opera parçaları, 19,5 alaturka konser, 20 Anadolu Ajansı haberleri, gramofon neşriyatı, 21 alaturka saz, 22 orkestra.  
Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 19,5 şen musiki, 20 dünya dansı, büyük Potpourri, sonra dans havaları.  
Brüno — (341 metre, 36 kilovat) 19,5 konferans, 20,5 Pragdan nakil.  
Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 20,15 şen musiki, 22,35 dans havaları.  
Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 20 radyo orkestra. 21,15 Romen

havaları.

Belgrat — (429 metre, 2,6 kilovat) 20 milli Sırp havaları, 21 komedi, 21,30 şen gece.  
Roma — (441 metre, 75 kilovat) 21 operet parçaları, 22,55 son haberleri.  
Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 20 Dorothea opereti, 22,15 akşam haberleri.  
Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 19,30 Peşte operasından transmission.  
Varşova — (4411 metre, 156 kilovat) 19,5 gramofon, 20,15 hafif musiki.  
Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 20 milletler dansı, büyük Potpourri.

**Dikkat:** Dercetmekte olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatî Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tatbiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

## Delileri Tedavi Yolunda Yeni Bulunan Çare

Son seneler zarfında tababetin her şubesinde yenilikler ve inkılaplar yapılırken delilerin tarzı tedavisinde de yeni usuller tatbik edilmeğe başlamıştır. Amerikada Guy Payne, Hinton, Stoker, isimlerindeki meşhur doktorlar şimdiye kadar yaptık-

cilâtmakta ve podralarını da ihmal etmemektedirler.

Kankako şehrindeki deli hastanesinde (2,000) hasta kadın vardır. Bu kadınlar en aşağı haftada bir defa tuvalet salonlarına uğramakta ve istedikleri gibi tuvalet yapmaktadırlar. Bu mecnunların içinde zincirle zaptedilemeyecek kadar azgınları olduğu halde bunlara da aynı müsaade verilmektedir.

Bu şekildeki tedavi delilerin cümlei asabiyesi üzerinde daima ıslahkâr tesirler yapmakta ve bu tedavi tarzı devam ettikçe delilerin haleti ruhiyesi gittikçe tabii mecrasını almaktadır.

Halbuki eski tarzı tedavide; delilere demirden caketler giydirilir, demir kapılı zindanlarda hapsedilir, muayyen gün ve saatlerde kırbaçlanırlar. Bu tarzı tedavi delileri ıslah etmek şöyle varsun daha ziyade zıvanadan çıkarırdı. Dr. Hinton ve Dr. Stoker bu hususta diyorlar ki:

“Böyle hastaları tedavi için, hastalarda daimi surette büyük bir alâka uyandırmak, hastaları daimi bir yenilik karşısında bulundurmak lâzımdır.”

Bilhassa mecnun kadınlarda güzel görünmek arzusu büyük bir ihtiyaçtır. Bu şekilde hastaları meşgul etmek çok faydeler vermiştir.

Sinir hastaları ve verem olanlarda da bu tarzı tedavi iyi neticeler vermektedir.



Stoker

ları müteaddit tecrübeler neticesinde delilerin eskiden olduğu gibi cebir ve şiddetle tedavi edilmeyecekleri neticesine varmışlardır. Bu doktorlar delileri tedavi için dudak boyası, krem, podra, sürme ve sair tuvalet aletlerinden istifade etmektedirler. Elgin şehrinde hükümete ait muazzam bir hastanede deliler için hazırlanmış tuvalet salonları vardır. Bu tuvalet salonlarında çalışanlar da mesleğin yabancı olmaları kimseler.

Bu hastanedeki mecnun kadınlar istedikleri zaman bu tuvalet salonlarına girmekte, arzu ettikleri gibi boyanmakta, saçlarını kıvırtmakta ve manikür yaptırılmaktadırlar. Bu şerait altında tedavi edilen mecnunlar, daima güler yüzlü, şık, tertemiz ve aynı zamanda çok terbiyelidirler. Bu tarzı tedavi erkek mecnunlara da tatbik edilmektedir. Erkekler de, kadınlar gibi saçlarını kıvırtmakta ve tırnaklarını

#### Fotoğraf Tahlili Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız straya tabidir ve iade edilmez.

|                             |  |
|-----------------------------|--|
| İsim, meslek veya san'at?   |  |
| Hangi suallerin cevabı?     |  |
| Fotoğraf intihar edecek mi? |  |

Terkibinde külliyetli miktarda iyot tane ve fosfat mevcut olup ensisei uzviye sür'ati temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazi asabiye ve zafiyeti umumiyeye tesirati şifaiyesi vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesirati nafıası pek seri olup renksiz, hastalıklı, zayıf, sıraca veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui ityatta sabavetini ve gençliğini sui istimal eyliyenlere, ademi iktidara pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmi teşkil, renge tazelik ve veçhe taravet bahşeder. Bez, evram, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çibanlar, ergenlik ve ekzema pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupa'da birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi tababette takdir tevliit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60 büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan ecza deposudur. Eczacılarla ve toptancılara büyük tenzilat.



### Dr. A. KUTİEL

Cilt ve zührevi hastalıklar tedavihanesi. Karaköy büyük mahallebe caddesinde 34

### ASİPİN - KENAN

Komprimeleri:  
GRİP,  
NEZLE,  
BAŞ ve  
DİŞ  
Ağrılarının  
en birinci  
ilâcıdır.



### Dr. Celâl Tefvik

Zührevi ve İdrar Yolu  
Hastalıkları Mütahassısı  
Sirkeci, Muradiye caddesi  
No 35. Saat. 2-6

Haliç iskelelerinde mazbut üç adet köknar kalas, beş adet kayın dolâp, 12 kayın kerestesi, iki köknar seren, 140 köknar yumurtalık, 6 kayın kerestesi, 338 meşe varil tahtası, iki kara ağaç, üç ihlamur kasele 268 çam 26 köknar kerestesi 31-12-1931 Perşembe günü saat üçte ihale edilmek üzere müzayedeye çıkarılmıştır, izahat almak isteyen taliplerin orman müdüriyetine ve yevmü ihalede saat üçte defterdarlık binasındaki ihale komisyonuna müracaat eylemeleri ilân olunur:

### SADIK ZADE

Biraderler vapurları  
Karadeniz postası

### SAKARYA

Vapuru 20. K. evvel **PAZAR**

akşam saat 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayançık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, ve Rize) ye azimet ve avdette aynı iskelelerle Görele, ve Ünye) ye uğrıyarak avdet edecektir. Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hamı altında acenteliğine müracaat.  
Tel. 22134

### Satılık kiraathane

Sultanahmette ki Narin Zade kiraathanesi devren satılıktır ittisalindeki lokantaya müracaat.

Çocuk hastalıkları mütahassısı

### Dr. SEMİRAMİS EKREM H.

Beyoğlu Mektep sokak  
Telefon B. O. 2496

### Haydar Rifat B.in eserlerinden

Aynı haklar İki lira  
Miras mes'eleleri Bir "  
Şehrli borçlar kanunu " "  
İkbal Kitaphanesinde

## KELEPİR SATILIK EV

Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Kazasker sokağında 63 numaralı vapur iskelesine ve çarşıya yakın, 40 lira icara mütehammil beş oda, banyo, elektrik ve su tesisatı bulunan yeni inşa edilmiş 4500 liraya mal olan asrî bir ev zararına 3600 liraya acele satılmaktadır. Taliplerin gezmek üzere eve ve görüşmek için Galata'da Ada Han 5 numaraya müracaat. Telefon: Beyoğlu 3837

### İstanbul Belediyesi İlanları

Cerrahpaşa, Haseki, Beyoğlu, Emrazi zühreviye hastanelerine Kimyahane için lüzumu olan eczayı tıbbiye ve kimyeviye pazarlığı alınacağından pazarlığa iştirak için 3502 liralık teminat lâzımdır. Teminat nakten kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınmış bankaya yatırılıp alınacak makpuz veyahut hükümetçe muteber olmuş bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubu ile 24-13-931 perşembe günü saat on beşe kadar Daimi Encümene müracaat edilmelidir. Eczacıların ve şartnameyi görmek için hergün Levazım Müdürlüğüne müracaat edilebilir. (4481)

# 1932

## Tayyare YILBAŞI PIYANGOSU

| Adet         | Lira              |
|--------------|-------------------|
| 1 ikramiye   | 1,000,000         |
| 1            | 400,000           |
| 1            | 200,000           |
| 1            | 150,000           |
| 1            | 100,000           |
| 1            | 40,000            |
| 1            | 30,000            |
| 1            | 20,000            |
| 1            | 15,000            |
| 100 Mükâfat  | ( 1,000 ) 100,000 |
| 100 "        | ( 1,000 ) 100,000 |
| 100 "        | ( 1,000 ) 100,000 |
| 100 "        | ( 1,000 ) 100,000 |
| 5 ikramiye   | ( 10,000 ) 50,000 |
| 5 "          | ( 8,000 ) 40,000  |
| 6 "          | ( 5,000 ) 30,000  |
| 15 "         | ( 3,000 ) 45,000  |
| 60 "         | ( 2,000 ) 120,000 |
| 200 "        | ( 1,000 ) 200,000 |
| 5,000 Amorti | ( 100 ) 500,000   |
| 5,700 Adet   | 3,340,000L        |

## Darülfünun Eczacı Ve Dişçi Mektepleri Müdüriyetinden:

Mektebimiz Baş asistanlarından Diş Tabibi Orhan Abdullah tarafından 20-12-931 pazar günü saat 16 da Darülfünun konferans salonunda "Stabiloccluseur," hakkında projeksiyonlu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir (4473)

## KOLAYLIKLA

### ALMANCA ÖĞRENME USULÜ

Maarif Vekâletinin 8-4-931 Tarih Ve 785 Numaralı Kararı ile Gazi Muallim Mektebi, ve Etdün Liselerle Orta Mekteplerimize Kabul Olunmuştur. 1931/32 Ders Senesi Reomî Kitap Listesininin 13 üncü sayfasında ilân olunmaktadır.

Müellifleri:

#### H. SANDER

Almanca, Fransızca ve Edebiyat Muallimi

1 inci Kısım 40 Kr.  
2 inci Kısım 50 "  
3 üncü Kısım 70 "  
3 kısım bir yerde 150 "

#### TAHSİN ABDİ

İzmir Lisesi ve Orta Mektebi Almanca Muallimi

Aynı Metoden:  
Küçük Cep Lügati 30 Kr.  
Muallim Rekberi 160 "  
olmakla beraber Muallim B. lere ücretsiz verilir.

İkinci Tabii adedi: 21,000  
Basıldığı ve satıldığı yer

Hüsnütabiat Matbaası - İSTANBUL

### Manazırı Bediayı Haiz Gayet Havadar

Vanıköyünde mükemmel rıhtım ve geniş bahçeyi, torkos, elektrikli hamam gibi esbabı istirahatı haiz müstemi'atı Lari iki, üç, dört, altı, yedi büyük odalı kısım kısım apartmanlar kiralık ve cümleten satılmaktadır. İki odalı 10 lira apartman  
İki büyük oda 15 lira apartman  
Dört büyük oda 20 lira apartman  
Altı büyük oda mükemmel hamam ile beraber 50 lira apartman kiralıktır.

## Gülhane Hastanesinde Meccani Muayene

Gülhane hastanesinde meccani muayeneler için bir liste hazırlanmıştır. Listeyi aynen yazıyoruz:

### Cumartesi

### Pazar

### Pazartesi

### Salı

### Çarşamba

### Perşembe

Hastalıklar  
Cilt Hastalıkları  
Kulak, boğaz, burun hastalıkları  
İdrar yolu hastalıkları  
Göz hastalıkları  
Dahili hastalıklar  
Akıl ve sinir hastalıkları  
Hariciye hastalıkları  
Kulak boğaz burun has.  
Masaj ve tedavi mihaniki  
Kadın ve doğum hastalıkları  
Dahili hastalıkları  
İdrar yolu hastalıkları  
Akıl ve sinir hastalıkları  
Röntken muayenesi  
Göz hastalıkları  
Cilt hastalıkları  
Masaj ve tedavi mihaniki  
Hariciye hastalıkları  
Kadın ve doğum hastalıkları

Muallimlerin İsimleri  
Muallim Talât Bey  
Muallim Sani Yaver Bey  
Muallim Fuat Kâmil Bey  
Muallim Niyazi İsmet Bey  
Muallim Abdülkadir Bey  
Muallim Nazım Şakir Bey  
Muallim Murat B.  
Muallim Sani Yaver B.  
Muallim Şemsaddin B.  
Muallim Refik Münir Bey  
Muallim Süreyya Hidayet Bey  
Muallim Fuat Kâmil Bey  
" Nazım Şakir B.  
" Şükrü Emin B.  
Muallim Niyazi İsmet B.  
Muallim Talât B.  
Muallim Şemsaddin B.  
" M. Kemal Bey  
" Refik Münir Bey